

2010

Alan Vincent

apoštol Království nyní?

Věřoučná analýza učení Alana Vincenta

Obsah

1.	Životopis.....	5
2.	Christologie	7
2.1	Ježíšovo božství.....	7
2.2	Ježíšovo lidství	8
2.3	Ježíšovy skutky.....	8
3.	Soteriologie	10
3.1	Pád člověka.....	10
3.2	Teorie výkupného ďáblovi	10
3.3	Dvě stránky vykoupění.....	11
3.4	Nový druh Ježíše a nový druh lidí.....	12
3.5	Znovuzrození.....	14
3.6	Synovství.....	15
4.	Víra.....	16
4.1	Boží víra	16
4.2	Jak získat víru.....	16
4.3	Jak působí víra.....	17
4.4	Nevěra	18
5.	Práva věřícího.....	20
5.1	Právo na vyslyšení modliteb.....	20
5.2	Právo vlastnit svět	20
5.3	Právo na uzdravení	21
5.4	Právo na odškodnění a náhradu.....	22
6.	Boží království	23
6.1	První fáze Království.....	24
6.2	Druhá fáze Království	24
6.3	Třetí fáze Království.....	25
6.4	Čtvrtá fáze Království	25
6.5	Království v reflexi evangelikální a letniční teologie.....	25
7.	Autorita.....	27
7.1	Boží vládní autorita	27
7.2	Autorita Božího slova.....	27

7.3	Autorita svědomí očištěného Božím slovem	27
7.4	Delegovaná autorita.....	28
7.5	Smluvně ustanovená autorita.....	28
7.6	Úcta k rodičům	28
7.7	Funkční autorita.....	28
8.	Církev	30
8.1	Smluvní společenství.....	30
8.2	Úloha struktury.....	31
8.3	Otcovství jako vůdcovství	31
8.4	Jednota.....	32
8.5	Pohled na současné církve.....	34
9.	Učení o satanu a démonech	35
9.1	Království Zlého.....	35
9.2	Teritoriální duchové a druhy démonů	35
9.3	Duchovní boj a práva démonů.....	36
10.	Závěr.....	37
	Seznam použité literatury	38

Abstrakt

Učení Alana Vincenta lze shrnout následovně: Bůh ustanovil člověka jako vládce nad stvořením. Člověk se v ráji rozhodl pro nezávislost na Bohu, upadl do hříchu a tím předal vládu nad stvořením satanovi, který se tak stal „právoplatným“ vlastníkem celé země. Protože Bůh toto satanovo „vlastnické právo“ respektoval, Ježíš svojí obětí zaplatil satanu, a tak od něj člověka i s celým stvořením vykoupil. Zároveň svojí obětí utišil Boží hněv. Po své smrti na kříži byl Ježíš ještě na tři dny svržen do hlubin běsnícího pekla. Během těchto tří dnů v pekle bylo z Ježíše vytvořeno zcela nové pokolení, neboť vstal z mrtvých jako zcela odlišná osoba od té, která zemřela na kříži. Při znovuzrození se člověk rodí do tohoto „nového druhu lidství“ a získává tak „Boží přirozenost“, je považován za zcela mrtvého, „vymazaného“, a jeho tělo a osobnost jsou nyní používány a řízeny Bohem.

Ježíš během svého pozemského života byl sice Bohem, ale moc svého božství během své služby ani jednou nevyužil. I vědomí jeho božství spočívalo pouze ve víře založené na porozumění Písmu a vnitřním svědectví Ducha svatého. Veškeré zázraky, které konal, jakékoli vystoupení proti moci ďábla, nebylo činěno v moci Ježíšova božství, ale vírou a vytrvalou modlitbou, v moci poslušného bezhříšného člověka naplněného Duchem svatým.

Když člověk uvěří v Ježíše Krista, narodí se jako Boží dítě, ale zatím není Božím synem. Do podoby syna musí nejprve dorůst vírou. Křesťan, který dorostl do synovství, je duchovně dospělý, jeho život vykazuje stejné znaky, jako život vzkříšeného Ježíše a plně si nárokuje své duchovní dědictví. Zdrojem víry je Bůh, který je sám „dokonalým věřícím“, který věří ve své vlastní slovo. Začne-li věřící hovořit a myslet pozitivně, eliminuje tím v sobě veškerou nevěru a začne do něho proudit Božský život, který víru produkuje. Tato víra je ze své podstaty mocí, skrze kterou lze přivést do reality jakoukoli věc, ať minulou, přítomnou i budoucí, neboť tyto jsou již Bohem nadčasově stvořeny. Věřící svým synovstvím nabývá práv, která má nyní vírou prosadit. Jde o právo okamžité odpovědi na modlitbu, o právo vlastnit svět, o právo na uzdravení a o právo na odškodnění a náhradu za zkoušky a újmu, kterou způsobil satan. Právo o náhradu má být vymáháno před Božím soudem.

Hlavním významem znovuzrození není odpuštění hříchů, ale vstup do Království, které je definováno jako místo, kde se naplňuje Boží vůle. Království se vyskytovalo již v ráji, v době Starého zákona a v novozákonní době se má zjevit ve své plné slávě a mocí. Jeho sláva a moc nemá být jen duchovní, ale i fyzická. Až Království ovládne celý svět, navrátí se do něj Ježíš a usedne na trůn jako král. Klíčovou oblastí Království je autorita. Ta je slovy samotného Vincenta „despotická“, hierarchická a vychází de facto z absolutního podrobení se nejen Bohu, ale i jím delegovanému člověku. Tato „vážnost a tvrdost“ autority je vyvážena zjevením otcovství (jak Božího, tak lidského), takže se jí věřící podrobují dobrovolně a s radostí. Bez správného systému autorit nemůže Království fungovat. Kdo by tuto autoritu nerespektoval, toho je třeba odstranit.

Posláním církve je násilně ničit ďáblovu království a na takto získaném místě ustanovovat království Boží. Strategii ustanovování Království je přeměna denominací do smluvních společenství, vedených otcovským vůdcem, který má být podporován staršími, neboť vůdce je hlavou, a starší jsou rameny. Vůdce přijímá od Boha vizi a předává jí ostatním, kteří jsou mu plně poddáni a vykonávají jeho vůli. Má-li být vize naplněna, musí být většina společenství v jednotě, poslouchat a podporovat svého vůdce.

Život opravdového věřícího i církve spočívá v neustálém boji se satanem a jeho anděly, kteří se různým způsobem snaží postup Království zastavit.

1. Životopis

Alan Vincent je v současné době jedním z nejvlivnějších stoupců Nové apoštolské reformace, zaujímající prominentní postavení mezi řečníky na křesťanských konferencích a seminářích v České republice. Těší se reputaci Božího muže, který již přes čtyřicet let působí jako kazatel, učitel a apoštol v mnoha zemích na více kontinentech světa (Indie, Afrika, Evropa a USA).

Před svým obrácením pracoval jako vědec v oblasti fotografického průmyslu, kde na základě svědectví svého kolegy uvěřil Kristu. V roce 1958, krátce poté, kdy se stal křesťanem, prožil povolání k misii v Indii, kam o pět let později, se svou těhotnou manželkou a malým dítětem, odjel. Dalších třináct let pracoval v Bombaji.

Od počátku své misie byl těžce nemocný. Jeho přežití nezdědka záviselo na schopnosti jeho ženy včas zastavit krvácení. Po několika letech nemoci skrze spisy Smitha Wiggleswortha a osobní duchovní prožitek uvěřil, že je zdravý, a ve víře o tom začal vydávat svědectví. Symptomy nemoci u něj však ještě dalších pět let přetrvávaly (do roku 1974).¹

Svoji misi vidí zpočátku jako neúspěšnou. Všude kolem pozoroval démonickou aktivitu, zatímco za jediné světlo ve městě považoval svůj baptistický sbor. K průlomů došlo až tehdy, když jej navštívil muž, který mu donesl knihu misionáře Dr. E. Stanley Jonese. „Neotřesitelné království a neměnný člověk“. Muž mu řekl, že „knihu musí přečíst, věřit jí a kázat ji.“ Když Vincent poslechl, došlo u něho ke změně:

„Začal jsem vidět království. Pochopil jsem, co to je království. Začal jsem kázat království. Další lidé mě v tom následovali a dnes společně postupujeme v království kupředu. První věc, která se stala, byla ta, že se náš sbor změnil v živou, mocnou a efektivní církev. Zázraky se staly běžnými. Démonicky posedlí šílení lidé běželi na naše shromáždění. Napomenul jsem démona ve jménu Ježíše a oni padali před shromážděním na zem. Démoni vyšli a lidé byli slavně osvobozeni a změněni. To se dělo ve sboru, který býval respektovaným baptistickým sborem. Teď už sbor nebyl tak respektovaný, ale o to více byl biblický.“²

Když ukončili svoji misijní činnost v Indii, přestěhovali se Vincentovi do Hertfordshiru v Anglii, aby zde zakládali sbory. Zároveň spolupracovali s evangelistou Reinhardem Bonkem, který působí v Africe. Od roku 1991 žijí Vincentovi v San Antoniu v Novém Mexiku. Mají tři dospělé děti a sedm vnoučat.³

Vincentovi v posledních třech letech vyšla v češtině řada knih. Jeho vliv na české křesťany začal již v polovině devadesátých let, kdy bylo v časopise Apoštolské církve „Život v Kristu“ otištěno jeho vyučování o autoritě. V té době bylo v Apoštolské církvi respektováno reformační pojetí autority, církev se ještě neotevřela argentinskému probuzení a skupinkovému hnutí, a proto radikální učení o autoritě, jak ho známe z pozdějšího pojetí Nové apoštolské reformace, mohlo vyznít uším českého křesťana značně kontroverzně. Nicméně početní růst sborů tohoto typu zasliboval tento model vyzkoušet. Byl si toho vědom i šéfredaktor časopisu a biskup Apoštolské církve v jedné osobě, který poznamenal:

¹ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 98-99

² http://www.oase.estranky.cz/clanky/zivotni-pribehy/alan-vincent_-kralovstvi-v-cele-slave

³ VINCENT, A. Dobrý boj víry, přebal knihy

„Jeho [Vincentova] přednáška je značně netypická a je možné, že vyvolá různé ohlasy. Bratři z Polska ji však přijali a začali podle ní jednat. Neříkám, že je to pouze proto, ale dnešní letniční církve v Polsku má kolem 20 000 členů v asi 170 sborech.“⁴

Není to ovšem jen netypické učení o autoritě. Jak se snaží zdokumentovat tato studie, Alan Vincent má netypické pojetí mnoha podstatných témat rozvíjených v rámci systematické teologie. Specificky chápe Kristovo božství a lidství, rozvíjí originální učení o stvoření, vykoupení, církvi, eschatologii apod. Toto Vincentovo učení je jeho stoupenci chápáno jako „prorocké zjevení“, které je má vést k tomu k tomu, aby se dostávali do hlubší zralosti a porozumění života a služby v Království. Jeho posluchači jsou skrze jeho vyučování vyzváni, aby „jako synové Boží rozšířili své myšlení“ a „aby Boží lid v České republice vstoupili v plnosti do svého dědictví a stal se tak mocným nástrojem šíření Božího království.“⁵

⁴ Poddanost nejen Bohu

⁵ <http://www.juda.cz/shop/?alan-vincent,13>

2. Christologie

2.1 Ježíšovo božství

Jedním ze stěžejních bodů vyučování je nauka o Ježíši Kristu. Podle Vincenta byl Kristus během svého pozemského života všemohoucím Bohem⁶, nicméně současné křesťanské pojetí Ježíšova božství Vincent považuje za neskutečné a vyhraňuje se proti němu:

„Pro nás – z dnešní perspektivy – chápat Ježíšovo božství není těžké. Dnes mají lidé spíše problém představit si Ježíše jako skutečného člověka. Křesťanství z něj udělalo jakéhosi neskutečného supermana. Něčím takovým on ale není.“⁷

Nabízí zde proto vlastní alternativu, když prohlašuje, že pokud Ježíš „žil na zemi jako člověk, ani jednou moc svého božství nevyužil.“⁸ Dokonce i vědomí jeho božství a mesiášství spočívalo pouze na víře založené na porozumění Písmu a vnitřním svědectví Ducha svatého. „To, kým je a co je mu k dispozici, věděl Ježíš výhradně díky zjevení z Božího slova a díky svědectví Ducha jeho lidskému duchu.“⁹ Z této koncepce pak Vincent vyvozuje, že člověk se, stejně jako Ježíš, může skrze víru stát inkarnací Božího slova:

„Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo bylo Bůh. Když Bůh promluví, tak vlastně vysílá část sebe sama. Když Bůh promluví konkrétní věc, je tato věc nositelem samotné Boží podstaty, neboť je součástí Boha. Když Bůh svým slovem povolá nějakou věc k existenci, ta věc ožije v duchovní oblasti a zůstane v ní živá navěky. Pulsuje v ní moc věčného Božího života a čeká se jen na to, až víra tuto věc uchopí. ... Má-li se tato skutečnost projevit na zemi, musíte ji uchopit vírou a přenést ji z duchovní oblasti do tohoto hmotného, časoprostorového světa. Jakmile ji uchopíte vírou, slovo se ve vás stává tělem stejně, jako se stalo tělem v Ježíšovi.“¹⁰

Vincent je přesvědčen, že když Bůh potvrzuje Kristovo synovství, poukazuje na Ježíše nikoliv jako na syna Božího, ale mluví o člověku, který žádá své dědictví:

„Po třiceti letech dokonalého lidského života máme poprvé v dějinách lidstva někoho, kdo žil třicet let v poslušnosti, dosáhl plnoletosti a teď“ přichází k otci a říká: „Otče, chci své dědictví.“ Není to Ježíš ve svém božství, ale Ježíš jako člověk. Poprvé máme člověka, který je oprávněn vstoupit do Otcova dědictví. ... přichází k Otci a je pokřtěn ve vodě. Otec na něj shlíží a volá: „Můj milovaný syn! Konečně mám lidského syna.“¹¹

Většina teologů se shoduje, že křest v Jordánu souvisí s dozráním Ježíšova lidství, nicméně Boží zvolání se podle nich vztahuje na jeho boholidskou podstatu a poslání. Například Ireneus právě v této souvislosti deklaruje Kristovo Boží synovství již od vtělení a křest v Jordánu je pro něho pak vstupem do osvoboditelského poslání Syna, kdy se Ježíš stává Pomazaným.¹² Kristovo Boží synovství připomíná už Alžbětín chvalozpěv, který se týká dítěte, které zatím přebývalo v lůně Marie a Alžběta

⁶ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 103

⁷ VINCENT, A. Tamtéž

⁸ VINCENT, A. Tamtéž

⁹ VINCENT, A. Tamtéž

¹⁰ VINCENT, A. Tamtéž, s. 26-27

¹¹ VINCENT, A. Žít jako Boží syn, s. 10

¹² IRENEUS, Adversus Haereses, s. 871-872

zde Marii nazývá matkou Pána (Lk 1,43), dítěte, které samotné je nazváno Boží syn (Lk 1,35). To potvrzuje i historika z Ježíšova dětství, kde Ježíš již ve dvanácti letech, tedy zhruba dvacet let před svým křtem v Jordánu, nazývá Boha otcem (L 2,49).

2.2 Ježíšovo lidství

Podle Vincenta Ježíš nezdědil adamovskou přirozenost hříchu, ale jeho lidství odpovídalo tomu, které měl Adam před prvním hříchem.¹³ Aby mohl být vykupitelem, musel se Ježíš duchovně zcela identifikovat s Adamovým pokolením opět až při křtu v Jordánu.¹⁴

„Lidé upřímně hledali řešení svých hříchů a Ježíš vstoupil do vod Jordánu, aby se stal tímto řešením. Křtem byl ponořen do Adamova pokolení. Ačkoliv se narodil z Marie, v Jordánu se Ježíš plně a beze zbytku duchovně identifikoval s Adamovým pokolením. Stal se doslova jedním z nás. Jeho lidství bylo stejné jako naše, ačkoli nikdy nezdědil hříšnou přirozenost. Do té byl pokřtěn. Bylo to jako svatební obřad. Otec řekl svému synu: „Oženíš se s padlým, hříchem spoutaným, porušeným a hříšným Adamovým pokolením? Oženíš se s ním? Zaplatíš všechny jeho dluhy? Očistíš je a přivedeš je přede mě slavné a bez poskvrny?“ Syn odpovídá: „Ano, Otče, udělám to!“ Tak byl křest veřejným svědečtím Ježíšovy ženitby s Adamovým pokolením.“¹⁵

Ježíš byl ovšem již od svého početí, resp. po svém příchodu z nebe, identifikován s člověkem a je proto nazván druhým Adamem (1 K 15,47). Ač sám bez hříchu (Žd 4,15), už od svého mládí se s lidmi ztotožňoval. Při jeho narození byla, podle Zákona, obětována zvířecí oběť (Lk 2,24) a již od narození byl poddán Zákonu (Gal 4,4), který je určen pro hříšného člověka a který přišel naplnit (Mt 5,17). Dokonce od svého vtělení měl „tělo hříchu“. Řeckého výrazu pro „tělo hříchu“—,sax“ je použito právě v prologu Janova evangelia, oznamující akt Kristova vtělení: „Kai ho logos sax egeneto“ neboli „Slovo se stalo tělem“. Tělem, které má kterýkoliv hříšník, a to s jediným rozdílem: Ježíš nikdy nezhřešil a hříchu nepoznal (2 K 5,21).

Apoštol Jan varuje před každým, kdo by popíral Kristův příchod v těle, které je v tomto verši explicitně uvedeno slovem „sax“, nebo-li, jak říkají kraličtí, „tělem hřícha.“ Doslova píše: „Christon erchomenon en sarkí“. Volně přeloženo: Krista přišlého v těle hřícha (2 Jn 1,7).

2.3 Ježíšovy skutky

Vincent nezůstává jen u Kristovy boholidské podstaty, ale v rámci svého porozumění hledí i na Ježíšovy skutky, které podle něho nikdy nevycházejí z podstaty Kristova božství. Veškeré zázraky, které konal, jakékoliv vystoupení proti moci ďábla, nebylo prý činěno v moci Ježíšova božství, ale vírou¹⁶ a vytrvalou modlitbou¹⁷; v moci poslušného, bezhříšného člověka, naplněného Duchem

¹³ „Ježíš neměl adamovskou přirozenost hříchu, vstoupil ale do stejného lidství, jaké měl Adam v době své nevinnosti před hříchem, a žil v něm přes 33 let.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 103

¹⁴ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 33

¹⁵ VINCENT, A. Tamtéž

¹⁶ „Uchopíte-li věčný život, k němuž jste byli povoláni, zjistíte, že se do vás Boží život vlévá. Boží život, který se do vás vlévá, ve vás Boží život vytváří, a tento Boží život vám dává schopnost věřit bez jakýchkoli pochyb tomu, co Bůh řekl. Když v tom dosáhnete plnosti, stává se Boží slovo ve vašich ústech stejně mocným jako Boží slovo v božích ústech. Takový je význam

svatým. Vincent je dokonce přesvědčen, že Kristus vůbec nesměl během pozemského života své božství použít, protože měl zakázáno vůči satanu vystupovat jako Boží syn, ale jen jako člověk.

„Po všechny dny svého života na zemi nikdy nepoužil moc svého božství. Kdyby to udělal, pak by to bylo v rozporu s právem. Proti ďáblu nesměl vystoupit v moci svého božství, ale pouze v moci člověka.“¹⁸

Křik démonů, kteří v Kristovi bezpečně rozeznávali Svatého Božího a jejich vyhnání nebylo tedy činěno v autoritě Božího syna, ale v autoritě Duchem naplněného člověka. Taktéž vymítání démonů v Ježíšově jménu učedníky zřejmě nebylo ničím jiným, než exorcismem ve jménu Duchem výjimečně pomazaného muže. Opak je ovšem pravdou. Démoni dobře věděli kým je, a proto před ním v hrůze prchali (Mk 1,24).

Křesťanská ortodoxie, jak si je zřejmě Vincent vědom, svědčí o něčem jiném. Mnoho mesiášských zázraků se přímo vztahuje k demonstraci Ježíšova božství. Ježíš činil řadu věcí, které byly připsány Bohu: tišil bouři (Ž 107,29), chodil po moři (Jb 9,8) a dokonce už jaké dítě byl předmětem adorace (Mt 2,17). Teologové se obecně shodují na tom, že v autoritě Božího syna nově formuloval a prohloubil Starý Zákon, když opakovaně vyhlásil: „Ale já vám pravím...“ (Mt 5,28-44) Navíc své božství Ježíš demonstroval po mnoha skutcích tím, že odpouštěl hříchy, což přísluší pouze Bohu (Mt 9,5-6).

slov „mějte víru Boží“. Právě tak žil Ježíš. V Boží víře proklel fíkovník, a ten uschl. Bůh dal svému Synu víru jakožto proud života. Ježíš říkal: „Žiji z Otce. Otec je můj život. Mám jeho věčný život, který žije ve mně a ze mě přetéká. Tento věčný život mi umožňuje věřit jako Bůh.“ Bůh žije z víry a věčný Boží život je dokonalý život víry. Máte-li se s Bohem srovnat, má-li ve vás najít zalíbení, musíte žít stejný život víry, jaký žije on. Nežijete-li z víry, tak se s Bohem míjíte.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 31

¹⁷ „Podle Lukáše 5,16-17 se Ježíš celou noc modlil. Díky jeho modlitbě byla přítomna Boží moc k uzdravování. Hospodinova moc, která umožňovala, aby se děly zázraky, byla výsledkem Ježíšova mocného modlitebního života.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 66

¹⁸ VINCENT, A. Žít jako Boží syn, s. 10

„Jakmile byl Ježíš pomazán Duchem svatým. Došlo k agresivnímu všemocnému útoku na království temnoty. Tento útok zahájil Duch svatý uzavřený v Ježíšově lidství. On je ten silák, jenž může rozrazit dveře vězení a osvobodit zajaté. Dáš-li své lidství Otcí k dispozici tak plně jako Ježíš, Duch může vykonat skrze tebe právě tolik jako skrze Ježíše.“ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 82

3. Soteriologie

3.1 Pád člověka

Při stvoření předal podle Vincenta Bůh Adamovi a Evě autoritu nad stvořením. K tomu, aby mohli být „Božími vládci“, museli být pod Boží vládou, aniž by morálně rozhodovali o tom, co je dobré a co špatné.¹⁹ Nechali se ale zlákat k nezávislosti na Bohu, což prý „nebyl problém hříchu... Adam si zvolil nezávislost, nikoli hřích.“²⁰ Tak se i s celým stvořením dostali pod faktickou autoritu satana, i když zřejmě nadále žili v iluzi nezávislosti. Dábel jim „naplnil vakuum autority, kterou každý člověk potřebuje.“²¹ Vincent tak navazuje na starou Augustinovu, později církví překonanou koncepci předání vlády Adamem satanovi, což dále potvrzuje výrokem:

„Když byli pod Boží vládou, satan se jich nesměl dotknout. Nesměl se dokonce dotknout ničeho z Božího stvoření. Ale jakmile se stali nezávislými, okamžitě mohl přijít a uvést je do svázanosti hříchu, nemoci a smrti.“²² A protože byli vládci celého Božího království, mohl vstoupit a zkazit celé Boží stvoření.

Augustin na západě a Origenes na východě pak dovozovali, že jestliže satan vlastní právo na člověka, musí být výkupné zapláceno jemu. Jak uvidíme později, Vincent tuto církví odmítnutou koncepci přejal.

3.2 Teorie výkupného d'áblovi

Vincent ke svým konstrukcím nezdědka používá alegorizaci Starého Zákona, zejména nařízení z Mojžíšových knih, přičemž věří, že starozákonní obrazy se nejvíce „týkají těch, kdo žijí na konci věků.“²³ Pro vysvětlení principu vykoupení používá Levitárního zákona, kde se uvádí, že příbuzný mohl zaplatit „plnou cenu za vykoupení“. Mohl tedy koupit otroka i vykoupit zpět jeho dědictví, které mu bylo vzato a prodáno někomu jinému. (Lv 25) Tento princip pak Vincent aplikuje na Ježíše a lidstvo, když tvrdí, že Ježíš nezaplatil jenom za lidský hřích, ale za celé stvoření.²⁴

Ježíš tedy jako člověk, který nikdy nevystoupil ze závislosti na Bohu, a tedy ani nikdy nezhrěšil, se nestal satanovým dlužníkem a jako blízký příbuzný vykoupil své bratry (lidstvo) a s nimi i celý jejich majetek (stvoření).

„Ve Zjevení 5. kapitole ... Jan říká: Plakal jsem, protože se nenašel nikdo, kdo by mohl tuto knihu otevřít a podívat se do ní. (v. 4) Nebyl nikdo, kdo by měl tento vztah a kdo by mohl vykoupit člověka a jeho dědictví. Každý už byl dlužníkem u satana, nikdo tedy nebyl nezávislým vykupitelem, kterého bylo potřeba. Pak anděl řekl: Neplač, hle zvítězil lev z pokolení Judova. (v.

¹⁹ VINCENT, A. Království v celé své kráse, s. 37

²⁰ VINCENT, A. Tamtéž, s. 39

²¹ VINCENT, A. Tamtéž

„Když byli pod Boží vládou, satan se jich nesměl dotknout. Nesměl se dokonce dotknout ničeho z Božího stvoření. Ale jakmile se stali nezávislými, okamžitě mohl přijít a uvést je do svázanosti hříchu, nemoci a smrti. A protože byli vládci celého Božího království, mohl vstoupit a zkazit celé Boží stvoření.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 40

²² VINCENT, A. Tamtéž, s. 40

²³ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 80

²⁴ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 42

5) Dává důraz na lidský rodokmen Ježíše, který mu dal právo na vykoupení. ... Chci, abyste viděli, že na kříži Ježíš nezaplátil pouze za hříchy Adamovy rasy, ale zaplátil za to, aby byla vykoupěna celá země a každý čtvereční metr, na kterém satan stojí. Už to není jeho, už to bylo vykoupěno! ...²⁵

Tato Vincentova koncepce má ovšem vážné, dá se říci, zásadní trhliny. Satan není součástí Božího lidu, aby se na něho mohl vztahovat Levitární Zákon. Není ani pravda, že by vlastnil lidstvo právem. Satan své království uloupil, nepatří mu. Ukradl je a udržuje si je obžalováním (Zj 12,10), svodem skrze nevěru, což jest hřích (2K 4,4; Zj 12,9), otroctvím hříchu (2Tm 2,26), moci smrti (Žd 2,14; Ř 5,17) a strachem ze smrti (Žd 2,15). Pánem všeho, nebe i země, života i smrti je Bůh (L 12,5). Proto porážku satana a Boží triumf nezajistilo zaplacení výkupného satanu, ale skutečnost, že Kristus zaujal naše místo, aby nás vysvobodil ze zlořečenství Zákona, a svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla (Žd 2,14). Kristus byl obětován Bohu (Ef 5,2) a rovněž jemu během svého života přinášel oběti slz a modliteb (Žd 5,7).

3.3 Dvě stránky vykoupení

Vykoupení se mělo odehrát ve dvou rovinách. První z nich spočívala v utišení Božího hněvu a druhá ve vyplacení ze satanových právních nároků.²⁶ K utišení Božího hněvu došlo Ježíšovým utrpením na kříži²⁷ a rovněž vyplacení ze satanových právních nároků bylo dokonáno na Golgotě²⁸ tím, že si na nevinném Ježíši satan vylil svůj vztek a zlost. Tím došlo i naplnění principu nároku na odškodnění a náhradu.²⁹ Během ukřížování byl pak Ježíš podle Vincenta od Boha zcela oddělen a zavržen:

„V tomto okamžiku bylo nemožné pro svatého Boha zůstat ve společenství se svým Synem. Bůh ho musel odmítnout. Mezi Otcem a Synem se vytvořila propast jako peklo. V agónii a úzkosti volal: „Ó, můj Bože! Proč jsi mě opustil?“ Když svého Otce potřeboval nejvíce, ztratil s ním jakýkoli kontakt.“³⁰

Ani to ovšem podle Vincenta nestačilo a proto učí, že Kristus ještě trpěl v pekle: „Na tři dny byl svržen do hlubin běsnícího pekla, aby zaplátil za hřích a uspokojil Boží hněv. To vše byl vědomý a nezbytný Boží plán.“³¹ Následující tři dny, kdy bylo jeho tělo v hrobě, strávil v temnotě pekla.

„Potom šel Ježíš dolů, hluboko do smrti. ... Sestoupil do smrti a pekla. A potom začala působit moc jeho modliteb a víry. Třetího dne se peklo začalo otřásat. ... V Koloským 2,15 je řečeno: Tak odzbrojil knížectva a mocnosti a veřejně je vystavil na odív, když je vedl triumfálním průvodem v něm. Je doslova řečeno, že se „svlékl“ z vlád a mocností. Visely na něm jako

²⁵ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 43

²⁶ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 19

²⁷ „On vzal dlužní úpisy, které byly proti nám, a přibil je na kříž. Boží hněv byl plně uspokojen vším tím nutným utrpením, proléváním jeho krve, každou ranou římských vojáků, každým slehnutím římského biče, celou agónií. Vše bylo součástí plného uspokojení Božího hněvu. Bůh se mohl podívat na Golgotu a říci: „Jsem zcela spokojen. Veškerá moje pobouřená spravedlnost je plně uspokojena, plně usmířena. Nyní mohu zadarmo odpustit. Není nic ke splacení.““ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 24

²⁸ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 82

²⁹ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 87

³⁰ „V tomto okamžiku bylo nemožné pro svatého Boha zůstat ve společenství se svým Synem. Bůh ho musel odmítnout. Mezi Otcem a Synem se vytvořila propast jako peklo. V agónii a úzkosti volal: „Ó, můj Bože! Proč jsi mě opustil?“ Když svého Otce potřeboval nejvíce, ztratil s ním jakýkoli kontakt.“ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 82

³¹ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 22

přilepené. Přímou vidím Ježíše, jak majestátně vstává z mrtvých a tyto věci na něm visí a říkají: „Nenechte ho vstát! Zastavte ho!“ ... Byly z něho slevčeny a on vstoupil do slavného nebe na Otcovu pravici. ... V Ježíši byla ve chvíli jeho smrti soustředěna všechny špína, obscénnost a zkaženost lidstva. Ale když vstal, nic z toho tam už nebylo. Zrodila se jen čistá dokonalost jeho věčného života.“³²

V souladu se svědectvími Písma a Apoštolským vyznáním víry je vskutku třeba věřit, že Kristus sestoupil do pekel. Nikoliv však jako odsouzenec opuštěný Bohem, ale jako vítěz kříže (Kol 2,15). Vincent, stejně jako mnozí charismatici, zejména učitelé hnutí Víry, svým učením vlastně popírají, že by kříž byl k zaplacení za hřích dostatečným trestem a věří, že Kristus platil za jejich hříchy až v údajném pekelném utrpení.

Bible ovšem říká jednoznačně, že Kristus odsoudil hřích na svém těle (1 Pt 2,23–24 srv. Ř 8,3). Nový Zákon opakovaně zdůrazňuje, že naše spasení (vykoupení) se stalo skrze kříž, tělo a vylití krve (Mt 26,28; Žd 10,20; Ko 1,20; 2,14). Na kříži bylo vše dokonáno (J 19,30) a Ježíš poroučí svého ducha do rukou Otce (L 23,43–46). Zločinci na kříži slibuje, že ještě téhož dne s ním bude v ráji (L 23,43).

3.4 Nový druh Ježíše a nový druh lidí

Když vstal Ježíš z mrtvých, jednalo se již o úplně jiného Ježíše, než toho, který zemřel na kříži. Byl to podle Vincenta Ježíš jiného druhu, který pak zakládá zcela „nový druh lidí“, kteří „nikdy nebyli součástí Adamova rodokmene“:

„O čem jsou tedy ty tři dny? ... Na kříži byl Ježíš jako žena, která rodí něco nového. To, co se mělo narodit, byla úplně nová genealogie, zcela nové stvoření člověka, který nikdy nebyl součástí Adamova pokolení. Ale tento nový člověk nebyl stvořen z prachu země. Takto na svět přišel první Adam. Tento člověk nebude jako poslední Adam, který se narodil ženě a prošel přirozeným porodem jako ostatní lidé. Tenhle vyjde z lůna matky jako dospělý člověk. Nejenže Beránek Boží zaplatil za hříchy světa, ale dal se narodit někomu úplně novému, kdo nikdy nebyl součástí Adama a jeho pokolení. 1K 15,45-47 o tom jasně pojednává. To je poslední Adam, ten pochází ze země.“³³

Podle Vincenta tento Pán z nebe nepochází z Adama ani z ženy a nikdy nebyl nakažen hříšnou přirozeností:

„Ale ten nový člověk je Pán přicházející z nebe. On je druhým člověkem, který se nikdy nezrodil z Adama ani z ženy. Nikdy nebyl nakažen hříšnou přirozeností. Není to ani stejný druh lidství, ale je to naprosto jiný druh lidství. Když byl na kříži úplně odstraněn hřích, Bůh v Kristu okamžitě začal pracovat na tom, aby se zrodil nový člověk.“³⁴

³² „Když smrt otevřela své čelisti, aby ho pozřela, vtáhla ho do nejhlubšího pekla. Smrt na něj měla milionkrát větší právo a nárok, než na jakoukoli jinou bytost. Ježíš však své vzkříšení přijal ještě než zemřel, a to skutkem bojující víry.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 35-38

³³ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 84

³⁴ VINCENT, A. Tamtéž

Ježíš tedy nevstal z mrtvých jako Žid, syn Marie, ale jako zcela odlišná osoba, Pán z nebe, bez počátku a konce, bez rodokmenu.³⁵ Tento nový člověk se narodil Kristu jako matce a Vincent zde používá Kristovo utrpení na kříži jako naturalistický obraz porodu dítěte. Matkou je „mrtvé tělo Ježíše“ a hrob se zde stává „pracovnou“. Výsledkem je zrození nového druhu člověka, který nikdy před tím neexistoval:

„Když voják probodl kopím jeho bok, bylo to, jako kdyby chirurg provedl císařský řez v lůně Božím. Co se děje, když žena začne rodit? Nejdříve vyteče voda. Pak teče krev a voda dohromady. Bůh rodí něco nového skrze mrtvé tělo Ježíše. Hrob byl pracovnou. Trvalo tři dny, než se tento nový člověk narodil. V den vzkříšení přišel na svět nový člověk, dospělý, který neměl nic společného s tím člověkem, který zemřel na kříži. Byl úplně novým stvořením, které Bůh pracně vytvořil během těch tří tajemných dnů. Vyšel z hrobu jako jiný člověk.“³⁶

Na tomto novém lidství může mít věřící podíl již nyní, skrze sjednocení s Kristem v jeho vzkříšení.

„Podívejte se do Římanům 8,29: „Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími.“ Nebyl to tedy pouze on, kdo se měl stát tímto oslaveným Pánem z nebe svým vzkříšením, on prorážel cestu pro nás všechny, abychom vešli do stejného druhu lidství. Vraťme se do Římanům 6. kapitoly. V Římanům 6,5 je psáno: „Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání.“ Realitu vzkříšení však můžeme zakoušet již v přítomnosti. Jestliže jsme s ním spojeni ve smrti, jistě jsme i ve vzkříšení. Nejedná se pouze o budoucnost.“³⁷

Vincent tak v podstatě učí deifikaci neboli zbožštění člověka, který se stává oslaveným Pánem. Nový člověk je pak identický s Kristem a nemá nic společného „s Adamem“.

Podle Písma ovšem Kristus před a po vzkříšení zůstává tímž člověkem a tímž Božím synem. Učedníci jej poznávají a vzkříšený Ježíš s učedníky stoluje (J 21,9-15). Ačkoliv vzkříšené a oslavené tělo Krista dochází určitých kvalitativních změn (J 17,1-5; Zj 1,13-16), ukazuje se, že není omezeno časem ani prostorem (J 20,26; Sk 1,3; 13,31), přesto je to tentýž Ježíš, Boží i lidský syn, který jako vzkříšený Velekněz, zástupce lidského, tedy adamovského pokolení (Žd 4,15; 5,1;), přinesl svoji vlastní krev, která pochází z lidské přirozenosti těla hříchu (sarx) (Žd 9,12). Rány na vzkříšeném těle po prolití krve jsou učedníkům stále patrné (J 20,27).

Rovněž člověk po svém obrácení se ke Kristu zůstává člověkem, synem Adama, který je poddán všem lidským bídám, je smrtelným a zemře proto, že jeho tělo podléhá smrti skrze hřích (Ř 8,10). Člověk v tomto jednoduše není identický s Bohem. Pokud žije na zemi, ponese tělo pozemského člověka, a tak jak je, nemůže mít podíl na Božím království (1K 15,50). Zatímco Kristus již nese tělo nebeské, člověk stále nese tělo pozemské (1 K 15,48-49).

³⁵ „Během svého pozemského života byl Ježíš zrozen z ženy a narodil se pod zákonem (Ga 4,4). Důvodem bylo to, že měl „vykoupit všechny, kteří jsou pod zákonem, aby byli přijati za syny“ (Ga 4,5). Ve svém pozemském životě byl Ježíš podle rodokmenu Židem. Výsledkem je, že spasení je ze Židů (J 4,22). Vidíte, o čem se tady mluví? Bůh se rozhodl, že poslední Adam bude etnický Židem a skrze jeho smrt a oběť bude spasen celý svět. Když se jedná o to, jak zaplatit Adamův dluh a jak se vypořádat s Adamovým hříchem, když mluvíme o Ježíši na zemi před jeho vzkříšením, mluvíme o Ježíši, který je Židem. Musíte vidět, že ten, který vyšel z hrobu, je Pánem z nebe bez jakéhokoli rodokmenu. Ve svém vzkříšeném životě je bez rodokmenu, bez matky a otce, jeho dny nemají počátek ani konec (Žd 7,3). Již není židem, ale Pánem z nebe (1K 15,47).“ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 87-88

³⁶ VINCENT, A. Tamtéž, s. 84

³⁷ VINCENT, A. Tamtéž, s. 87

3.5 Znovuzrození

Kladná lidská reakce na Boží spásné dílo spočívá v tom, že člověk uvěří v Ježíše a přijme ho jako svého Spasitele, čímž se znovuzrodí.³⁸ Jak už bylo řečeno, tím je zcela odříznut od své bývalé, adamovské přirozenosti a je naroubován do nového druhu lidství. „Na kříži Bůh uřal Adamovu dědičnou linii a narouboval nás do nové dědičné linie Kristovy.“³⁹ Znovuzrození tedy podle Vincenta znamená, že člověk získá Boží přirozenost:

„Bůh bere „sperma“ (my toto slovo v 1. Petrově 1,23 překládáme jako „semeno“) svého Syna a vsadí ho do lůna našeho ducha. Jak muži, tak ženy mají duchovní lůno. Tímto způsobem v nás Bůh tvoří novou osobu. Tato nová osoba má jak naši osobnost, tak Boží přirozenost a Boží život. Až v nás Bůh dokončí své dobré dílo, bude naše lidství plně prostoupeno neporušitelnou přirozeností Boží.“⁴⁰

Poté je člověk považován za zcela mrtvého, „vymazaného“, a jeho tělo a osobnost jsou užívány a řízeny Bohem.⁴¹ Znovuzrození rovněž znamená vstup do Božího království se vším, co království obnáší, jako je „vláda nad ďáblem“ a nad „světem“.⁴² Vstup do Božího království je pro Vincenta naprosto klíčovou a nejdůležitější součástí znovuzrození a Vincent nesouhlasí, pokud zde jako hlavní bývá zdůrazňováno odpuštění hříchů. Nejdůležitější je, že si Bůh může lidství člověka použít stejně, jako si použil lidství Ježíše:

„Když budeme procházet Novým zákonem, zjistíme, že to nikdy nebylo evangelium o odpuštění hříchů. Je to evangelium Království. Když někdo přijme změnu pravidel, zdroj hříchu se zastaví a hřích ztratí svůj kořen. Jakmile je odstraněn kořen hříchu, zmizí i jeho ovoce. Jakmile dojde k úplnému pokání, uvidíme, že to není nic jiného než učit se žít jako Ježíš. Potom může přijít Duch svatý. Může si použít naše lidství stejným způsobem, jako si použil lidství Ježíše. Ve skutečnosti v tom není vůbec žádný rozdíl. Ježíš nebyl závislý na svém božství tom, co dělal. Byl pomazán Duchem svatým a poslouchal otce ve všem a tím nám ukázal, jak můžeme dělat to, co dělal on!“⁴³

Biblické znovuzrození ovšem znamená smrt starému životu a zrození k životu novému (Tit 3,5). Se změnou přirozenosti nemá nic společného. Věřící člověk je vskutku novým stvořením v Kristu, ale důraz je na Kristu, stvoření zůstává stvořením. Obě Pavlova napomenutí – složte starého člověka (Ef 4,22) a oblečte nového člověka (Ef 4,24) označují zřetelně lidskou přirozenost: předchozí padlou a nyní vykoupenou.⁴⁴ Boží přirozeností je nesmrtelnost, všemohoucnost, vševědoucnost atd. To však v žádném případě neplatí o člověku. Petr mluví o účasti na Boží přirozenosti, nikoliv o Boží přirozenosti člověka. Sdílení této přirozenosti spočívá v účasti na Božích zaslíbeních pro zbožný život, nikoliv ve změně lidské podstaty. (2 Pt 1,4)

³⁸ VINCENT, A. Žít jako Boží syn, s. 14

³⁹ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 31

„Podle zákona hereditu nás Bible učí, že teď pocházíme z toho oslaveného člověka a máme nový rodokmen.“ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 88

⁴⁰ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 26-27

⁴¹ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 8-9

⁴² VINCENT, A. Tamtéž, s. 29-30

⁴³ VINCENT, A. Tamtéž, s. 9

⁴⁴ McConell, D. R. Jiné evangelium, s. 125

3.6 Synovství

Když se člověk znovuzrodí, vstoupí do Božího království a očekává se od něho, že se stane Božím synem, rovnocenným svému Otci. Není pouze omilostněným hříšníkem.⁴⁵ Rodí se jako Boží dítě a do Božího synovství musí nejprve dorůst. Toho lze docílit jedině vírou.⁴⁶

„Co naše země potřebuje, jsou muži a ženy, kteří skrze Ježíše Krista dospěli k synovství. Stanou se pro ďábla stejným postrachem, jako by zde žil sám Ježíš, ale ještě stokrát víc. Nevím, jak na tom v téhle oblasti jsi. Možná nejsi ještě ani znovuzrozen, takže nejen nejsi syn, ale nejsi ani Boží dítě. Musíš uvěřit v Ježíše a přijmout ho jako svého Spasitele. To z tebe neudělá syna, ale Boží dítě. Možná žiješ jako mimino už léta, možná teprve několik měsíců. Nikdy tak ale nebudeš moci uchopit poklady, které pro tebe Bůh připravil. Neděsíš satana, ale satan děsí tebe. Skrze víru v Ježíše Krista se však může všechno změnit.“⁴⁷

Toto učení Vincent nachází ve výkladu pasáže Galatským 3,26-4,7, kde rozlišuje dvě řecká slova: „nepios“ a „hyios“. Slovo „nepios“ chápe jako malé dítě, které zatím pouze „leze a žvatlá“ a vztahuje ho na Boží dítě, které ještě nedospělo k synovství. Slovo „hyios“ pak vztahuje na člověka, který dospěl a je zcela podobný svému otci. Tento syn byl otcem zvolen jako dědic a již za života otce má právo převzít dědictví.⁴⁸ Křesťan, který dorostl do synovství, je duchovně dospělý, jeho život vykazuje stejné znaky jako život vzkříšeného Ježíše a plně si nárokuje své duchovní dědictví (svá duchovní práva – viz kapitola 5).

Vincent příliš nevysvětluje, kde se tato dvě slova přesně v textu vyskytují. Při četbě řeckého textu ale zjistíme, že jediné užití slova „nepios“ v této pasáži najdeme v prvním verši 4. kapitoly: „Chci říci: Pokud je dědic nezletilý („nepios“), ničím se neliší od otroka, ač je pánem všeho.“ Kontext tohoto verše ale jasně ukazuje, že se toto slovo vztahuje na dobu pod Zákonem, než „Bůh poslal svého Syna, aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny („hyios“).“ (Ga 4,4-5) Tato pasáž tedy ve skutečnosti vypovídá přesně o opaku, než se z ní snaží Vincent dokázat – člověk se stává synem („hyios“) hned ve chvíli znovuzrození.

I když Písmo, zdá se, popisuje určitý duchovní vývoj, například děti, mládence, otce (1 J 12,13-14), všichni tito jsou Božími syny. Každý člověk, který se znovuzrodil, přijal Ducha synovství (Ř 8,15) a je tedy skrze víru synem Božím (Ga 3,26). Toto synovství je ovšem přijaté (Ef 2,19; Ga 4,5). Pouze Ježíš je pravým, jednorozeným Synem Božím, který existuje od věků až navěky (J 1,14).

⁴⁵ VINCENT, A. Tamtéž, s. 30

⁴⁶ VINCENT, A. Žít jako Boží syn, s. 4

⁴⁷ VINCENT, A. Tamtéž, s. 14

⁴⁸ VINCENT, A. Tamtéž, s. 4-7

4. Víra

4.1 Boží víra

Vincent v souladu s Písmem učí, že víra je Božím darem a má svůj původ v Bohu. Vyzvojuje z toho ovšem tezi, která je společná například všem učitelům hnutí Víry, a to, že Bůh sám má víru a věří. Jedinou pravou vírou je tedy podle Vincenta Boží víra, kterou věří sám Bůh. To, čemu Bůh věří, je jeho slovo:

„Bůh dokonale věří svému slovu a nikdy nepochybuje o tom, že to co vyslovil, se skutečně stane. Boží život pulzuje touto dokonalou vírou.“⁴⁹

Bůh ovšem nemusí věřit ve své slovo. Božím Slovem je Kristus, Bůh sám, který sám vše nese a skrze něhož a pro něhož bylo vše stvořeno. Není nikdo vyšší než Bůh v koho by Bůh musel věřit a v jehož slovo by doufal a spoléhal na ně. On sám svým slovem tvoří a mění realitu a sám nad svým slovem bdí a aktivně ho uskutečňuje (Jer 1,12).

Toto učení Vincent (podobně, jako někteří jiní charismatici) podkládá veršem, kde Ježíš své učedníky nabádá: „Mějte víru Boží.“ (Mk 11,22).⁵⁰ Zřejmě netuší, že zde řecká gramatika zde používá tzv. „genitivní konstrukci“ ve tvaru „pistin theu“, která v daném kontextu znamená „víru v Boha“. Je to podobné, jako kdybychom na základě verše „bázeň před Bohem“ (Ř 3,18) spekulovali o tom, že Bůh sám má Boží bázeň, protože i zde je použito genitivní konstrukce „fobos theu“ - doslova přeloženo „bázeň Boží“. Bůh se ovšem nebojí sám sebe ani sám v sebe nevěří.

4.2 Jak získat víru

Prvním praktickým krokem pro přijímání víry je hovořit a myslet pozitivně:

„Nepotřebujete nic víc, než se poddat a otevřít ústa. Bůh vám vyvrtá každou negativní věc, kterou říkáte či kterou si myslíte, až vám nakonec z mysli i ze slovníku zmizí veškeré negativní postoje či slova. Nikdy neříkejte: „Nejsem k ničemu! Nikdy se mi to nepodaří. Tady se to nikdy nezmění... Rozhodněte se, že nebudete vyznávat negativní nevěru, kterou se vás snaží sytit ďábel. Jakmile vám Bůh vyvrtá z úst vše negativní, může vás naplnit pozitivní Boží pravdou. Ta se pak stane zlatou vírou ve vašich ústech.“⁵¹

Prostředkem k získání Boží víry je podle Vincenta Boží život, který se do věřícího vlévá skrze Boží slovo. Pojem Boží život je zde třeba chápat ve světle učení o nové přirozenosti. Jedná se o život, kdy

⁴⁹ „Potřebujeme pochopit, že schopnost věřit a jednat ve skutečné víře má pouze Bůh. Bůh dokonale věří svému slovu a nikdy nepochybuje o tom, že to co vyslovil, se skutečně stane. Boží život pulzuje touto dokonalou vírou. Bůh nemá žádnou pochybnost, že může uskutečnit každé slovo, které vyslovil. Ví, že to dokáže. Bůh je svou podstatou dokonalý věřící a nemůže pochybovat. ... Bůh tedy žije ze své dokonalé víry, ale co víc: prohlásil, že i „spravedlivý bude žít z víry“ (Abk 2,4)“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 30

⁵⁰ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 30-31

⁵¹ VINCENT, A. Tamtéž, s. 48-49

člověk, myslí, mluví a věří jako Bůh.⁵² Zdrojem této víry je slyšení Božího slova v Písmu, skrze proroky a prorocký dar nebo skrze svého Ducha v našich srdcích.⁵³

4.3 Jak působí víra

Vincent v souladu s křesťanskou metafyzikou správně učí, že na věčnosti jsou všechny události a věci minulé, současné i budoucí „neustále přítomné“, ovšem s vlastní invencí, že víra věřícího uschopňuje vstoupit do věčnosti, chopit se zde čehokoli minulého, přítomného, či budoucího, a uvést to zde na zemi ve skutečnost.⁵⁴ Tento princip ilustruje na Abrahamově příkladu:

„Abraham jakožto člověk ducha vstoupil do věčnosti dva tisíce let před tím, než byl Ježíš ukřižován. Jakmile vstoupil do věčnosti, vstoupil do věčné říše, v níž kříž již je. Přijal moc kříže, byl obmyt Ježíšovou krví a měl společenství s Ježíšem v postavě Melchisedeche, velekněze Nové smlouvy, který mu dal chléb a víno. Od té chvíle měl ničím neomezený vztah s Bohem – vztah, který odpovídá Nové smlouvě. Když měl obecenství s Melchisedechem, setkal se s Bohem tváří v tvář a stal se jeho přítelem. Už nebylo třeba žádného obětního zvířete; dokonalý Beránek již vykonal své dokonalé dílo.“⁵⁵

To ovšem neodpovídá Písmu. Předně, oběť za hříchy byla institucionalizovaná až v Mojžíšově Zákoně, který byl vydán až po čtyřista třiceti letech po slibu danému Abrahamovi (Ga 3,17). Pro Abrahama, Lota i všechny věřící té doby platila ustanovení daná Noemu a jeho potomstvu. Pravdou ovšem je, že obětní praxe byla známá i před Mojžíšem (Gn 8,20) ale nikde nenalezneme její detailní popis a vysvětlení. Pokud budeme zápalnou oběť, praktikovanou Noem i Abrahamem, považovat za oběť za hřích, k čemuž existuje dost dobrý důvod (Lv 1,9), musíme ovšem konstatovat, že tuto oběť Abraham Bohu přinesl i po jeho setkání s Melchisedechem. Dokumentuje to i známý příběh Izáka a Abrahama na hoře Mória. Zde poté, co měl být obětován Izák, sám Hospodin poskytl Abrahamovi beránka k oběti zápalné, která byla později kvalifikována jako oběť za hřích a byla dokonce předobrazem Kristovy oběti za hřích celého lidstva.

Vincent dále víru dělí na tři úrovně, skrze které se má věřící postupně propracovat. První, „defenzivní víra“, stačí pouze k ubránění se útokům ďábla.⁵⁶ Druhá úroveň je „víra, jejíž modlitba je vyslyšena.“ Na této úrovni věřící dokáží „podle práva a spravedlnosti vymodlit vše, co potřebujete, abyste mohli naplnit potřeby svého přítele. (viz Lukáš 11,5-8)“⁵⁷ Třetí úroveň je „bojující víra“, při které se věřící již aktivně účastní duchovního boje a soudních pří s ďáblem před Božím trůnem. (Tato oblast bude podrobněji rozebrána v pojednání o právu na odškodnění a náhradu.)⁵⁸

⁵² „Boží život vás pak bude naplňovat stále více. Musíte žít jeho životem, nikoli svým vlastním. Bude-li se jeho život stávat vaším životem a bude-li moc a energie vašeho života skutečně pocházet z věčného života živého Boha, pak pro vás bude víra stejně přirozená, jako je pro Boha. Čím víc vás bude naplňovat Boží život, tím víc budete zjišťovat, že myslíte jako Bůh a mluvíte jako Bůh.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 40

⁵³ VINCENT, A. Tamtéž, s. 36

⁵⁴ VINCENT, A. Tamtéž, s. 17

⁵⁵ VINCENT, A. Tamtéž, s. 19

⁵⁶ VINCENT, A. Tamtéž, s. 168

⁵⁷ VINCENT, A. Tamtéž, s. 168-169

⁵⁸ „V Lukášovi 18 říká neodbytná vdova soudci: „Zjednej mi právo proti mému odpůrci.“ V 1. verši Ježíš říká, že toto podobenství vypráví proto, aby se lidé naučili modlit a neochabovat (viz L 18,1). ... V podobenství se setkáváme se soudcem, obviněným a žalobcem. Soudcem je Bůh, obviněným je Satan a žalobcem může být jakýkoli člověk, třeba i zcela

Vincent také učí, že když věřícího začne plnit Boží víra, je lépe ji „bezhlavě následovat“ i za cenu různých neúspěchů, než aby ji věřící opatrností, strachem, či nějakým náznakem nevěry opět neudusil. Tak se bude moci dále a dále rozmáhat, až věřící nezažije žádný neúspěch.⁵⁹

Avšak víra, která opravdu pochází od Boha, je nadpřirozeně pevná (Žd 11,27). Věřící se nemusí bát jí nechat projít zkouškou, tak se konec konců prokazuje i její pravost (1Pt 1,6-7). Nemusí spěchat (Iz 28,16).

4.4 Nevěra

Jedinou překážkou pro víru může být nevěra.⁶⁰ Ta může být buď pouhým nedostatkem víry, na který se Bůh nehněvá a který lze snadno odstranit, nebo „démonickou nevěrou“.⁶¹ Bůh nevěru ze srdce nenávidí, protože kde se vyskytne, tam nezbývá žádný prostor pro jeho ducha víry.⁶² Hlavním zdrojem nevěry mají být náboženské systémy a racionální myšlení.

„Těmto dvěma hlavním proudům nevěry vévodí dvě významné démonické mocnosti. První je kníže falešného náboženství. Je znám jako kníže perský a je zdrojem a kořenem každého falešného náboženství a nelegitimních průniků do duchovního světa (jako je New Age, spiritismus, či jiné formy okultismu. ... Druhým duchem je kníže Řeků. Jde o nečistého ducha, který pohání přirozenou logiku a rozum sekulární mysli.“⁶³

Mezi zdroje nevěry z oblasti náboženství řadí Vincent i současné denominace:

„Podobně i katolická církev a církve luterské, baptistické, evangelikální a letniční produkovaly náboženskou slepotu. Všude tam, kde je zákon a zákonictví, nastupuje tento duch a začne ovládat náboženskou aktivitu i celá obecnství. Dábel tímto závojem zahálí vše, takže z křesťanství se stává dodržování pravidel a nařízení. Už to není mocné evangelium, které přináší svobodu a zmocnění.“⁶⁴

Ježíš však nevěru nikdy nevymítal (na rozdíl od zlých duchů, se kterými se setkával), ale člověka za ni káral. Písmo nevěru jmenuje mezi hříchy (Zj 21,8), které jsou jinde označeny jako skutky těla (Ga

nevýznamný, který má odvalu a víru žádat, aby se golgotské vítězství uplatnilo a prosadilo v jeho společnosti. Nejde o to, abychom v bitvě zvítězili; jde o to, abychom prosadili vítězství, které se již událo. Nejprve musíme svést bitvu právní, nikoli vojenskou. ... Jdeme k nebeskému soudnímu dvoru s ocelovou vírou v to, co Ježíš vykonal na Golgotě a co říká Boží slovo. ... Jakmile dosáhneme vítězství v právní při, může Bůh poslat dvacet legií andělů, aby z města vyhnali všechny demony.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 171-172

⁵⁹ „Od chvíle, kdy mi Bůh ukázal nevěru v mém srdci, jsem s ní začal bojovat a nenávidět ji, podobně jako ji nenávidí Bůh. Raději budu jednat v bezhlavé víře a budu vypadat jako hlupák, než abych byl spoután opatrnickým duchem strachu a nevěry a minul možnost, že Bůh způsobí zázrak. Zakusil jsem některé nádherné zázraky, ale rovněž jsem zakusil mimořádná zklamání. ... Dnes toho o cestách víry vím mnohem více, ale stejně mám před sebou ještě dlouhou cestu k tomu, abych byl jako Ježíš, který neúspěch nezažil nikdy a vždycky všechny uzdravil.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 57

⁶⁰ „Nevěru Bůh nemůže vystát. Nejen že ji nemá rád, on ji přímo nenávidí! Pročítáte-li evangelia, všimněte se, že nevěra vzbuzovala v Ježíši spravedlivý hněv. Nevěra byla jedinou věcí, kterou Ježíš vyčetl svým učedníkům, když narazili na neúspěch. Písmo zná jediný důvod bezmoci: Je jím skutečnost, že postrádáme víru.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 43

⁶¹ VINCENT, A. Tamtéž, s. 46, 56, 58

⁶² „Chci, abyste si všimli nevěry, kterou tyto verše zdůrazňují (Mk 16,12-13). Nevěra (a teď nemám na mysli pouhou absenci víry) není ani přirozená, ani rozumná. Je to duch, který pochází od ďábla. Působí podobně jako víra, leč s opačným znaménkem. Máme-li v srdci nevěru, neuvěříme ani tehdy, leží-li před námi rozumné, přirozené důkazy. ... Nedostatek víry je zlý, ale nevěra je mnohem horší. Brání totiž duchu víry, který přichází od Boha. Buď máte jednoho ducha, nebo druhého. Oba mít nemůžete. Mnozí křesťané si neuvědomují, že jsou stále plní nevěry.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 56

⁶³ VINCENT, A. Tamtéž, s. 52

⁶⁴ VINCENT, A. Tamtéž, s. 51-52

5,19-21). Nevěra není v Písmu popsána jako démonická záležitost. Jejím zdrojem nejsou náboženské systémy a rozum, ale převrácené lidské srdce, na které ovšem mohou všechny tyto věci působit.

5. Práva věřícího

Vincent se ve svém učení zaměřuje na uplatnění práv věřícího, které se mu nabízejí na základě jeho synovství, do kterého křesťan – podle něho – dorostl. Celkem rozlišuje čtyři okruhy:

5.1 Právo na vyslyšení modliteb

Věřící se podle Vincenta může modlit dvěma způsoby: buď jako prosebník, nebo jako syn. Jestliže věřící přistupuje k Bohu jako syn, má na okamžitou Boží odpověď „právo“ – Bůh „prostě musí přerušit všechno, co dělá, a odpovědět.“⁶⁵ Věřící v takovém případě nepřichází k Bohu s prosbou, ale jen si nárokuje odpověď. Když ji přesto ihned neobdrží, je na vině ďábel, který proti modlitbě věřícího vznáší před Bohem námitky, které je třeba nejprve „spravedlivě“ vyvrátit. Věřící proto musí dovolit Bohu, aby ho naučil modlit se strategicky tak, aby ďábel nemohl vznést žádné oprávněné námitky.⁶⁶

Strategičnost modlitby spočívá v tom, že věřící již předem na své straně vyřeší všechny potenciální důvody, které by mohly bránit vynesení rozsudku,⁶⁷ a v modlitbě pak správně formuluje právní zdůvodnění svého požadavku.⁶⁸

Představa Boha, který „musí“ odpovědět tehdy, když zvolíme správnou strategii, není představou, kterou poskytuje Bible. Bůh sám mluví tehdy, když On chce a nelze ho k tomu nijak přinutit. Rozhodne-li se mlčet, má k tomu jistě dobrý důvod, a kdyby člověk použil tu sebelepší techniku, člověku přistupujícímu k Bohu s postojem, že Bůh „musí“ promluvit, to nebude nic platné. Písmo nám ovšem dává podmínky pro to, aby Bůh naše modlitby vyslychal. Sem patří zůstávání v Kristu a zůstávání v jeho slovu (J 15,7), nikoli správná forma prosby, respektive žádosti. Překážkou vyslyšení modliteb není tedy špatně zvolená strategie, či ďábel, ale často vášně a přátelství se světem (Jk 4,3-4).

5.2 Právo vlastnit svět

Dalším právem Božích synů je vlastnit celý svět i s jeho bohatstvím. Satan tento svět stále drží ve své moci, ale od okamžiku kříže již ne jako oprávněný majitel, ale jako zloděj. Je proto třeba proti němu agresivně vystupovat a ďábla o majetek připravit. Toto právo má vycházet ze zaslíbení daného Abrahamovi, které se dnes vztahuje na církve:

„Bůh hledá lidi, kteří budou jako o své dědictví žádat o celé národy. ... My jsme símě Abrahamovo – to znamená, že nám všechno náleží. Tento svět nepatří satanovi. On byl knížetem tohoto světa až do kříže; na kříži byl ale odsouzen a o všechno přišel. ... Tohoto dědictví se

⁶⁵ VINCENT, A. Žít jako Boží syn, s. 20

„Ježíš řekl: „Bůh vám dá vše, co potřebujete. Synovi musí odpovědět. Když se modlíte, nemodlete se jako Jan Křtitel, který přicházel jako prosebník. Já vás však naučím něco úplně jiného, totiž modlit se jako syn.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 22

⁶⁶ Odpověď může přijít, až když jsou oprávněné námitky vyvráceny. Rozumíte tomu? Bůh nás musí vytrénovat v druhu modlitby, kdy jsou řádně a podle práva vyvráceny Ďáblový požadavky. ... Musíme se naučit, jak zákonně dosáhneme vítězství, a Bůh nás v tom bude trénovat... Musíte se naučit modlit správné modlitbu.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 25-26

⁶⁷ „Bůh nás učí a trénuje, jak se modlit cíleně. Musí se to dít s opravdovou vírou, z čistého srdce a s čistými motivy. Někdy nás Bůh musí dát do pořádku, dříve než může odpovědět na naši modlitbu.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 26

⁶⁸ „Bože, zachraň mého manžela. Miluji ho a ty ho také miluješ!“ Pouze z lásky nemůže odpovědět. Touží po tom, ale musí být naplněny požadavky spravedlnosti. ... Nepomůže, když obhájce u soudu vášnivě zastupuje svého mandanta. Bez dobrého, pádného právního zdůvodnění nemůže soudce vynést osvobozující rozsudek.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 26

*ujímáme vírou. V těchto věcech musíme být agresivní. Je čas, abychom d'ábla o jeho prostředky připravili a abychom je nasměřovali tam, kde budou využity správně.*⁶⁹

Písmo, nás však učí, že věřící jsou na zemi pouze hosté a přistěhovalci (Žd 11,3), poutníci bez domovského práva, jejichž domov, nebe resp. nová země, je teprve čeká ve formě nebeského Jeruzaléma, kde budou trávit věčnou blaženost. Vlády nad zemí se věřící ujmu až s Kristem po jeho návratu (Zj 2,27–28; 20,4). Naplněním Abrahamova požehnání je v časném věku myšleno ospravedlnění z víry a zaslíbení přijetí Ducha svatého, „aby požehnání dané Abrahamovi dostaly v Ježíši Kristu i pohanské národy, abychom zaslíbeného Ducha (nikoli vlastnictví země) přijali skrze víru“ (Ga 3,14). Sám Abraham ze zaslíbené země neobdržel „ani píď“ (Sk 7,8), a proto žil v zemi zaslíbené jako cizinec, bydlil ve stanech s Izákem a Jákobem, pro které platilo totéž zaslíbení, a upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh. (Žd 11, 9-10). Tiší obdrží zemi až v budoucím věku (Mt 5,5) a stará země bude nahrazena zemí novou, nebeskou vlastí (Zj 21,1).

5.3 Právo na uzdravení

Podle Vincenta Ježíš každou nemoc vyřešil na kříži. „V duchovní oblasti je pro všechny dokonalé tělesné uzdravení. Na našem těle se však projeví až tehdy, když ho uchopíme vírou. Do stvořené existence vstoupilo skrze Boží slovo; fyzicky se projeví skrze jednání lidské víry.“⁷⁰

Stejně jako u učitelů hnutí Víry i u Vincenta existují jen dvě příčiny, pro které uzdravení nepřichází. Je to setrvávání v hříchu, který nemoc způsobuje, a nevěra: „Někdy lidé nemohou být uzdraveni, dokud se nevypořádají s hříchem, který jejich nemoc způsobil. Bible zná jediný důvod nevyslyšené modlitby: nevěru. My víru nemůžeme stvořit; těm, kdo jsou připraveni ji použít, ji ale Bůh dá.“⁷¹

Když člověk své uzdravení vírou uchopí, je zdrav. Může se mu však stát, že potrvá nějaký čas, než se jeho zdraví projeví i fyzicky. Dokonce se může stát, že zemře dříve, než se tak stane. V tomto případě umírá jako hrdina víry a odměnu sklídí na věčnosti.⁷² Sám Vincent přijal uzdravení, ale ještě pět let se potýkal na hranici života a smrti s příznaky své nemoci.⁷³

Bible sama však nedává věřícím nikde jednoznačný návod ani žádné univerzální zaslíbení, které by věřícího za všech okolností opravňovalo být uzdraven. Ano, lidé prožívají uzdravení, jiní však uzdravení nejsou. Epafras byl nemocen na smrt a byl uzdraven jen z Boží milosti (Fp 2,27), Trofima Pavel zanechal nemocného v Milétu (2Tm 4,20) a Timoteovi pro jeho časté nemoci dokonce doporučuje lék (1Tm 5,23). Sám Pavel byl v Galacii nemocen (Ga 5,13). Uzdravení proto v žádném případě není automatickou součástí spasení, ale svrchovanou Boží milostí, tedy něčím, nač člověk nemá žádný právní nárok. I tělo křesťana hyne (2K 4,16), spěje k smrti (2K 5,4), je poníženo (Fp 3,21), porušitelné, slabé a nesličné (1K 15,42–44) a nakonec zemře, protože člověk zhřešil (Ř 8,10).

⁶⁹ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 68-69

⁷⁰ VINCENT, A. Tamtéž, s. 74

⁷¹ VINCENT, A. Tamtéž, s. 74-75

⁷² VINCENT, A. Tamtéž, s. 97-98

„Teď rozumím, jak někdo může zemřít ve víře, aniž obdržel zaslíbení. Bůh ho stále bude považovat za hrdinu, který je ve víře mocný stejně jako ti, kteří zakusili vysvobození už v tomto životě. Jediný rozdíl je v tom, kdy a kde jim za jejich víru bude vyplacena odměna.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 100

⁷³ VINCENT, A. Tamtéž, s. 98-99

Tato smrt je doprovázena změnami, které se na těle projevují jako nemoci, kterých nikdo není zcela prost. (Kaz 12,1-5)

5.4 Právo na odškodnění a náhradu

Také toto právo je uplatňováno před Božím nebeským soudem proti ďáblu, který je „zloděj a lupič“ a kdykoli mu to Bůh dovolí, věřícího okrade (o spolupracovníky, finance ...).⁷⁴ Jako sazebník odškodnění a náhrad slouží Vincentovi pasáže z Mojžíšova zákoníku a Přísloví, které se týkají krádeží.⁷⁵ Potvrzení své konstrukce vidí Vincent v tom, že Jakub říká, že ze zkoušek se máme radovat, protože známe jejich pozadí a principy.⁷⁶ V nárokování náhrady má být věřící velice důsledný. Pak si satan rozmyslí na něj útočit, protože to pro něj bude příliš nákladné. Pokud by si věřící toto právo nenárokoval, satan by na něj s radostí beztrestně útočil a udělal by mu ze života peklo.

„Jakmile satan pozná, že se touto zásadou začínáte řídit, celý jeho postoj k vám se mění. Už se mu nevyplatí vás okrádat. Jakmile ho přinutíte platit náhradu, podstatně omezí útoky na váš život. Satan si řekne: „Toho člověka se již nedotknu – to by mě stálo příliš!“⁷⁷

K důslednosti je třeba přidat i vytrvalost, protože soudní stání musí trvat nějaký čas. Ďábel umí využít nejrůznější oddalovací taktiky, aby věřícího otrávil a aby co nejvíce oddálil to, co je nevyhnutelné. Bůh ale musí „ve všem jednat podle práva ... Proto ďáblu dovoluje, aby před nebeský soud předložil všechny svoje zpochybňující a lživé argumenty.“⁷⁸ Satan má navíc právo prozkoušet víru věřícího. Pokud zde věřící neobstojí, ztrácí veškerou moc a satan vítězí. Pokud však věřící obstojí, nejenže mu musí satan vzniklou škodu uhradit, ale také se stává vůči věřícímu bezmocný.⁷⁹

Vincent zde zastává jakousi zvláštní formu zákonictví. Křesťan zde není nezaslouženě Bohem obdarován „milostí za milostí“. Zdá se, že má na vše nárok, ale dostane to jen tehdy, pokud si to na základě Starého Zákona vymůže na satanu. Ovšem zákon, ze kterého Vincent vychází, byl vydán na základě uzavření smlouvy a platil mezi těmi, kteří ji uzavřeli. Satan, který je „bezzákonný“, žádnou smlouvu s Bohem ani s lidmi neuzavřel. Navíc tento princip Zákona byl překonán Zákonem Novým, který již nevede k vyžadování odškodnění či náhrady, ale vede k životu z milosti.

⁷⁴ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 80

⁷⁵ Pokud Satan věřícímu ukradne spolupracovníka na Božím díle, který slouží na plný úvazek, má právo na pětinasobnou náhradu, tedy pět nových spolupracovníků. Pokud se jedná o řadového věřícího, má právo na čtyřnásobnou náhradu. Jestliže Satan dané lidi pouze obtěžuje, ale nepodaří se mu je ukrást, má právo na dvojnásobnou náhradu. Jestliže Satan odcizí majetek, má věřící nárok na sedmínásobnou náhradu. Nárok na odškodnění vzniká za útoky na samotného věřícího. VINCENT, A. Tamtéž, s. 81,83

⁷⁶ VINCENT, A. Tamtéž, s. 85

⁷⁷ VINCENT, A. Tamtéž, s. 88

⁷⁸ VINCENT, A. Tamtéž, s. 95

⁷⁹ VINCENT, A. Tamtéž, s. 79-80

6. Boží království

Vincent přijal učení o Božím království v jednom z přelomových okamžiků své služby, a to se pak stalo klíčem pro mnoho dalších oblastí jeho věrouky. Když vyučuje o Božím království, vyhraňuje se vůči tomu, jak ho z jeho pohledu chápe většina církve:

„Církev celá staletí věřila, že dokud Ježíš Kristus fyzicky nepřijde, s Božím královstvím nemůže nijak počítat. Dábel nabýval stále více na síle. Církev byla naopak slabší a slabší. Dábel měl v plánu podmanit si celou zemi. A těsně předtím, než zvítězil a zničil všechno, podnikl Ježíš záchrannou akci, aby zachránil církev, která byla právě před rozpadem. Tomu církev věří posledních dvě stě let.“⁸⁰

Podle Vincenta naopak s Božím královstvím již zde na zemi počítat musíme. A to jak v duchovní, tak ve fyzické podobě, která se projeví duchovní slávou, jejíž předlohou se stalo Davidovo a poté i počátek Šalomounova království. Sláva tohoto království bude završena Kristovým druhým příchodem:

„Toto pozemské království, které začalo Davidovou vládou a pokračovalo v prvních letech vlády Šalomounovy, bylo stínem Království, které mělo teprve přijít. Tento stín nám poskytuje určité fyzické měřítko, jímž můžeme poměřovat slávu duchovního Království, které se Bůh chystá ustavit ... než se Kristus vrátí a završí tuto slávu svým druhým příchodem.“⁸¹

Boží království Vincent definuje jako prostředí, kde se dokonale naplňuje Otcova vůle.⁸² Království se vždy vykazuje mocí a zázraky a není-li jimi služba doprovázena, nejedná se o službu Království.

„Matouš i Lukáš kladou důraz na to, že nemůžete kázat evangelium, aniž byste uzdravovali nemocné a vyháněli démony. Je to právě schopnost dělat tyto věci, která je důkazem, že je to evangelium království. V Novém zákoně nebyla jediná církev, která by nebyla založena na zázracích, divech a vyhánění démonů. Dovolte mi tedy, abych vám jasně řekl: Pokud Bůh nemůže dělat skrze vás divy a zázraky, pokud Bůh nemůže skrze vás vyhánět démony, nekážete evangelium Království.“⁸³

Důležitost zaměření se na Boží království Vincent ilustruje na Ježíšově životě, když vykládá, že ustanovení Království věnoval Ježíš téměř celých tři a půl roku své pozemské služby, zatímco spásnému dílu věnoval jen několik málo hodin.⁸⁴ Ježíš sám měl Království přikládat větší důležitost, než celé své službě na zemi.⁸⁵

Království je tak mocné, že neexistuje nic, co by ho dokázalo zastavit. „Jestliže se soustředíme na to, abychom přinesli Království, Království zničí všechno, co mu bude stát v cestě.“⁸⁶ Satan do něj nemá

⁸⁰ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 3

⁸¹ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 158

⁸² VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 36

⁸³ VINCENT, A. Tamtéž, s. 11

⁸⁴ „Strávil tři a půl roku tím, že zaváděl Království, a několik hodin tím, že na kříži platil za hříchy. Celou naši službu jsme věnovali těm několika hodinám na kříži a zapomněli jsme na tři a půl roku přípravy Království.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 20

⁸⁵ „Najděte si 12. Kapitulu (Matouše). Ježíš v 6. verši učí určitý princip: „Ale já vám říkám, že je tu něco většího, než je chrám.“ ... Ježíš, aniž by ubral na své slávě a majestátu, se tu snaží ukázat něco, co je důležitější než jeho tři a půl roku služby.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 19

⁸⁶ VINCENT, A. Tamtéž, s. 81

žádný přístup. „Každý, kdo je v Království a koná dokonale Boží vůli, nemůže být napadnut ďáblem.“ Nepodaří-li se satanu dostat člověka z Království ven, nemůže se ho dotknout.⁸⁷

Moc a sláva Království není pouze duchovní, ale i fyzická. V Království je vždy dostatek finančních zdrojů.⁸⁸ Království má moc řešit politické, sociální i ekonomické problémy společnosti⁸⁹ a má moc (skrže modlitbu) dokonce odvolávat a dosazovat politiky.⁹⁰

Výskyt Království nespojuje Vincent pouze s novozákonní dobou, ale vidí ho napříč celými dějinami. Království se ve své dokonalé podobě vyskytovalo již v zahradě Eden před pádem člověka.⁹¹ První skupinou lidí, kterým byla dána příležitost pádem zničené Boží království na zemi obnovit, byl Izraelský národ. Izraelci však tuto příležitost propásli, když nedodrželi svůj slib, že budou Boha ve všem poslouchat.⁹² Přesto se našlo několik jednotlivců, kteří do Království vírou vstoupili již v době Starého zákona, jako třeba Abraham nebo David.⁹³

Celé období Nového zákona se točí kolem ustanovení a rozmachu Božího království na zemi: v osobních životech lidí, v jejich rodinách, ve sborech i celé církvi a skrže ni v celé společnosti.⁹⁴ Příchod Království se odehrává ve čtyřech fázích, přičemž se všechny v dnešní době vyskytují na zemi současně.⁹⁵

6.1 První fáze Království

První fáze spočívá v pouhém vyhlášení příchodu Království bez činění zázraků a znamení, aniž by do něj člověk vstoupil. Taková služba obvykle skončí porážkou a zklamáním. Jako typický příklad uvádí Vincent službu Jana Křtitele. Podotýká však, že podobným způsobem dodnes žije mnoho křesťanů.⁹⁶

6.2 Druhá fáze Království

Ve druhé fázi je vyhlášení Božího království doprovázeného znameními a zázraky. Moc Království je zde omezena pouze na oblast země, není pro boj v duchovní dimenzi. Jako příklad uvádí Vincent Ježíšovu službu na zemi před ukřižováním a vzkříšením. I v této fázi žije dnes mnoho věřících.⁹⁷

⁸⁷ VINCENT, A. Tamtéž, s. 37

⁸⁸ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 159

⁸⁹ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 20

⁹⁰ „Takže správní lidé v politických funkcích jsou mocnou součástí boje za proměnu města.“ „Ale pokud ví, jak se modlit, mohou dosadit nového rakouského prezidenta. Mohou rozhodnout o tom, kdo bude politicky vládnout v Polsku. Můžete tyto věci rozhodnout. Můžete zvolit starosty vašich měst a šéfa policie.“ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 99, 101

⁹¹ VINCENT, A. Království Tamtéž, s. 37

⁹² „Chci, abyste viděli, jak Boží děti, první skupina lidí, kterým byla dána příležitost, zklamali v naplnění tohoto povolání... Celý národ měl být královstvím a kněžstvem. Nemá to nic společného s levitárním kněžstvím protože se jedná o celý národ. ... Mojžíš přišel, zavolal starší lidi a předložil jim všechno, co mu Hospodin přikázal. Všechny lid odpověděl jednomyslně: „Budeme dělat všechno, co nám Hospodin uložil.“ ... Pokud by mysleli vážně, co řekli, pak by se celá země stala Božím královstvím již před tisíci lety.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 46-47

⁹³ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 50

⁹⁴ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 141-142

⁹⁵ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 72

⁹⁶ VINCENT, A. Tamtéž, s. 72-74

⁹⁷ VINCENT, A. Tamtéž, s. 77-79

6.3 Třetí fáze Království

Třetí fáze Království přináší moc k boji v duchovní dimenzi, k vyhnání démonů, kteří vládou nad konkrétními oblastmi. Tím je společnost osvobozena z jejich područí a může se v ní vysokou rychlostí rozvinout Království. Do této fáze vstoupil Ježíš, když vyšel z hrobu jako člověk nové genealogie, jako Pán z nebe. Ježíš své učedníky o této fázi království vyučoval čtyřicet dní po svém vzkříšení, a to po letnicích přineslo ovoce v podobě mnoha obrácených lidí. I zde zůstává ještě jedna bariéra, která rozvoj Království omezuje, to spoutanost věřících tradicemi. Do této fáze Království doposud vstoupilo jen málo věřících. Proto je svět z velké části stále ovládán satanem.⁹⁸

6.4 Čtvrtá fáze Království

Poslední, čtvrtá, fáze Království spočívá v odvržení všech lidských omezení, jako jsou tradice, denominace, kulturní předsudky a podobně.⁹⁹

Při sledování Vincentova konceptu zde zřetelně vystupuje, že Boží království začíná být uplatňováno na lidskou společnost na daném území a nakonec v globálním měřítku. Žil-li Adam v „Království“ a měl-li moc vládnout na Zemi, pak se tato vláda nyní uplatňuje nejprve na daném, lokálním území, ve společnosti, až nakonec v globálním měřítku, zrušením všech omezujících faktorů, které by tomu měly bránit, jako jsou autonomní samosprávné celky. Jako stoupcům Království nyní, i Vincentovi, jak bude uvedeno později, vadí denominace, které zřejmě brání sjednocení církve a uplatnění jejího globálního vlivu na společnost.

6.5 Království v reflexi evangelikální a letniční teologie

Vincentovo pojetí Božího království je ovšem Písmu cizí. Nikde v něm nenajdeme dělení na různé fáze či stupně Království a už vůbec ne snahu o ustavení fyzické podoby Království. Jak uvádí stanovisko Assemblies of God:

„Boží království (Boží pravidlo v našem životě) se v nás prokazuje skrze „spravedlnost, pokoj a radost v Duchu svatém“ (Římanům 14,17)... Učedníci, kteří nechápali Kristovo dílo, již do počátku směřovali k fyzickému ustanovení království (Sk 1,6 atd.), Ježíš je však vedl k duchovnímu významu království. Farizeům řekl, že: „království Boží je mezi [entos, „uvnitř“, „uprostřed“, nebo „mezi“] vámi“ (Lukáš 17:21). Ačkoliv má církev silný ozdravný účinek na svět, ke konečné obnově nedojde před druhým příchodem. Boží království a království tohoto světa existují v současnosti vedle sebe. Tato království ovšem nemohou být jedna a tatáž, dokud se Kristus nevrátí a z království tohoto světa se nestane „království našeho Pána a jeho Mesiáše“ (Zjevení 11:15). Boží království může fungovat v rámci současných politických systémů, ale nemůže s nimi být ztotožněno. Věřící nesou evangelium království do světa, aby si jednotlivci mohli dobrovolně zvolit panství Ježíše Krista.“¹⁰⁰

Rovněž Lausánnské vyznání víry, ke kterému se hlásí i většina letničních a charismatiků, uvádí:

⁹⁸ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 85-86,91

⁹⁹ VINCENT, A. Tamtéž, s. 93-94

¹⁰⁰ <http://www.apologet.cz/?q=articles/category/13-kralovstvi-nyni/id/351-bozi-kralovstvi>

„Také si připomínáme jeho varování, že přijdou falešní kristové a falešní proroci jako předchůdci konečného antikrista. Proto jako pyšný, sebevědomý sen, odmítáme představu, že by člověk byl schopen vybudovat ideální poměry na zemi. Naše křesťanská jistota spočívá v tom, že Bůh dokončí své království, a my tento den vyhlížíme s velkým očekáváním; vyhlížíme nové nebe a novou zemi, kde bude spravedlnost a kde bude Bůh panovat navěky.“¹⁰¹

V roce 1995 vydalo nakladatelství Křesťanský život knihu amerického letničního teologa Johna Stetze, který si vzal na mušku doktrínu Království nyní:

„Království nyní... věří, že člověk byl stvořen, aby byl bohem této země, a že tuto vládu ztratil ve prospěch satana, který se stal bohem místo něj. Úkolem osvícených křesťanů tedy je, aby mu tuto vládu vzali zpět a opět začali fungovat jako bohové tohoto světa.“¹⁰²

Rovněž současný superintendent Assemblies of God v USA, Dr. Wood, před touto doktrínou varuje:

„Proti učení Království nyní se musíme velmi energicky postavit... jinak církev upadne do smrtelného omylu. Takový omyl povede k odpadnutí od Krista a způsobí, že věřící bude rozčarován, když zjistí, že je konec konců smrtelnou bytostí, která nemá žádnou vládu a není „malým bohem“. Obecnou hrozbou Království nyní je to, že Kristus je snižován a člověk povyšován. Důraz na tuto skutečnost je společný všem kultům.“¹⁰³

Ačkoliv Vincent pojem „malý Bůh“ nepoužívá, jeho učení se v principu s učení Království nyní shoduje.

¹⁰¹ International Congress on World Evangelization, Lausanne

¹⁰² STETZ, J, Svrablavé uši, s. 76

¹⁰³ WOOD, G. Kingdomnow and Mission, s. 10-11

7. Autorita

Vincent je přesvědčen, že „d'ablovy skutky může Bůh právoplatně zmařit jen tehdy, když jeho moc působí skrze člověka.“¹⁰⁴ Vzorem ve vydatnosti je Kristus, který, jak již bylo uvedeno, skrze vydanost dozrál do podoby Syna, a u něhož Boží moc působila výhradně skrze jeho lidství. Stejně jako pro stoupence hnutí Pozdního deště, Království nyní, hnutí Víry a mnoha dalších charismatických uskupení, i pro Vincenta se společenství vydaných lidí, církev, stává analogicky Božím Synem, Kristem. Díky své neortodoxní christologii tak Vincent dokonce rozeznává dva Kristy, toho prvního, Ježíše, který není tak mocný, a toho nového, mocnějšího, kterým je církev:

*„To je Kristovo tělo. Je to zástup lidí, kteří se dali Bohu k dispozici. Možnosti tohoto nového Krista jsou mnohem větší, než Krista, kterého jsme viděli v osobě Ježíše.“*¹⁰⁵

Dále uvádí sedm stupňů autority, které jsou seřazeny sestupně a každá z nich (kromě té první) musí být podřízena všem předchozím:

7.1 Boží vládní autorita

Jde, podle Vincenta, o autoritu Boží přítomnosti. Ta je svrchovaná, nezávislá, konečná a nejvyšší ze všech. Všechny ostatní autority jí jsou podřízeny.¹⁰⁶ Vincent tedy jako nejvyšší autoritu nestaví psané Boží slovo, Bibli, ale poznání Boha prostřednictvím prožitku jeho přítomnosti. Při prožitku Boží přítomnosti věřící poznává Boha jako despotického vládce a milujícího otce zároveň.¹⁰⁷

7.2 Autorita Božího slova

Božím slovem ovšem Vincent nemyslí pouze přímo psané slovo, Bibli (i když univerzální pokyny napsané v Bibli nezavrhuje).¹⁰⁸ Míni spíše zjevení při četbě Bible¹⁰⁹ a rovněž prorocí.¹¹⁰

7.3 Autorita svědomí očištěného Božím slovem

Jde o aplikaci pravdy Božího slova na svědomí skrze Ducha svatého. „Naše svědomí je spolehlivé až tehdy, když je vyškolené Božím slovem.“¹¹¹

¹⁰⁴ VINCENT, A. Autorita, s. 4

¹⁰⁵ „To je Kristovo tělo. Je to zástup lidí, kteří se dali Bohu k dispozici. Možnosti tohoto nového Krista jsou mnohem větší, než Krista, kterého jsme viděli v osobě Ježíše.“ VINCENT, A. Autorita, s. 4

¹⁰⁶ VINCENT, A. Tamtéž, s. 6-7

¹⁰⁷ „Takže bez zjevení otcovství nemůžeme pochopit Boží království. Když pochopíme tento vztah, pak žít pod despotickou vládou tohoto milujícího Otce není těžké, nýbrž je to dokonalá radost.“ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 33

¹⁰⁸ VINCENT, A. Autorita, s. 8

¹⁰⁹ „Musíte zaslechnout, jak Bůh říká konkrétní slovo vám osobně – slovo, které v tu chvíli konkrétně potřebujete. ... Obecná informace o Božím slovu k víře nevede. Víra k vám přichází, když slyšíte Boha, jak k vám promlouvá – naučení za naučením, slovo po slovu.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 34

¹¹⁰ „Základním zdrojem víry je slyšení Božího slova v Písmu. Bůh k nám ale může mocně promluvit i skrze opravdové proroky a skrze prorocký dar. Můžeme rovněž zaslechnout, že Bůh k nám mluví přímo skrze svého Ducha v našich srdcích.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 36

¹¹¹ VINCENT, A. Autorita, s. 10

7.4 Delegovaná autorita

Jedná se o autoritu zaměřenou na určitou oblast, která je spjata s odpovědností. Nejvyšší z těchto autorit je Ježíš, který byl Otcem delegován jako autorita církve. Ježíš deleguje jednotlivé věřící, kteří opět mohou delegovat ostatní.¹¹² Všimněme si, že zde vzniká paradox, kdy je autorita Ježíše, jakožto Boha a hlavy církve, postavena níže než předchozí tři stupně.

7.5 Smluvně ustanovená autorita

Vzniká tam, kde je uzavřena nějaká smlouva. V praxi tento druh autority vzniká například uzavřením smlouvy s Bohem. Na základě této smlouvy pak má věřící právo si nárokovat všechny Boží poklady. Získává tím rovněž autoritu „d'ěbloví všechno vzít, zničit jeho skutky a svýma nohama ho pošlapat“.¹¹³ Tento stupeň autority je výchozím pro učení o odškodění a náhradě.¹¹⁴

7.6 Úcta k rodičům

Nejedná se zde především o úctu k fyzickým rodičům, kterou přikazuje Písmo, ale hlavně o úctu k „duchovním rodičům“, které Vincent ztotožňuje s pastory a staršími a samozřejmě s apoštolý a proroky. Nezanedbatelnou součástí projevu úcty je i finanční podpora. Nerespektování autority přináší prokletí a je považováno za Bohu odporné revolucionářství.¹¹⁵

7.7 Funkční autorita

Jedná se o autoritu darů, nebo funkce. Takovýmto darem je například prorok. Protože autorita daru je poddána autoritě instituční, pak pokud by prorok obdržel slovo od Hospodina, musí na příkaz sborových autorit umlknout. Jak nekompromisně uvádí Vincent: „Můžeš být nejmocnější prorok na světě, ale když přijdeš do sboru a vedoucí ti tam řeknou: „Prosíme, nemluv tady!“, pak tam nebudeš mluvit.“¹¹⁶

Vincentova autorita je podle jeho vlastních slov despotická, hierarchická a vychází de facto z absolutního podrobení se nejen Bohu, ale i jím delegovanému člověku. Tato „vážnost a tvrdost“ autority je vyvážena zjevením otcovství (jak Božího, tak lidského), takže se jí věřící podrobuje

¹¹² VINCENT, A. Tamtéž, s. 12

¹¹³ VINCENT, A. Tamtéž, s. 15

¹¹⁴ VINCENT, A. Tamtéž, s. 17

¹¹⁵ „Je požehnaní, které pochází z toho, že ctíme svého otce a matku. Nezávisí to na tom, jak s námi jednají, nebo že před Bohem nejsou v pořádku. Přesto je pro tebe správné, abys poslechl slovo. Když to uděláš, bude proudit požehnaní, když ne, bude proudit prokletí. Týká se to jak přirozených, tak duchovních rodičů. Sbor má ctít svého otce. Jestliže je proti němu ve vzpouře, dostane se pod prokletí. ... Také musíme ctít starší. ... Sborny, které ctí své starší, přijmou od Boha požehnaní. Pak také máme ctít apoštolý a proroky. Když je ctíme, uvidíme požehnaní. ... Když ctíme proroka jako proroka, přijmeme odměnu proroka. Takže míra odměny je úměrná k míře cti. ... Protikladem je pochopitelně neúcta, postoj, který odmítá radostnou úctu k těmto lidem. Nesklání se před autoritou, ale chce se jí vyrovnat a tím ji shazuje. Říká se tomu rovnostářství - pokřik francouzské revoluce, složený ze tří slov: volnost, rovnost, bratrství. Říkám vám, tento pokřik je v Božích očích kletbou. Bůh není revolucionář. Když je jeho autorita snižovaná, nepokřikuje. Dokonce, i když je autorita zkorumpovaná, nech ji v Božích rukou, aby se toho ujal.“¹¹⁵ VINCENT, A. Tamtéž, s. 22-24

¹¹⁶ VINCENT, A. Tamtéž, s. 26-27

dobrovolně a s radostí.¹¹⁷ Ačkoliv zde Písmo nikde nečiní rovnítko, duchovní otcové jsou podle Vincenta zároveň církevními autoritami (ačkoliv matkou apoštola Pavla byla „obyčejná žena.“ Ř 16,13). Tyto „duchovní otce“ máme ctít, zejm. je finančně zabezpečovat, a to bez ohledu na to, zda s nimi souhlasíme nebo ne.

¹¹⁷ „Pokud kážeme Království bez Božího otcovství, může se Království zdát velmi vážné a tvrdé. Ale když se díváme na Království ve světle milujícího Syna, který z lásky poslouchá svého milujícího Otce, je to mnohem hezčí vztah. Ježíš nepovažoval život v Království za obtížný, byla to pro něj největší radost.“ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 30

8. Církev

8.1 Smluvní společenství

Posláním církve je dle Vincenta násilně ničit ďáblovu království a na takto získaném místě ustanovovat království Boží.¹¹⁸ Při tomto boji má církev sklidit mohutnou úrodu,¹¹⁹ přičemž to nejkrásnější ovoce jsou spasení lidé.¹²⁰ Nestačí ovšem pouze úrodu sklidit. Je také zapotřebí ustanovit vládu.¹²¹ S církví, která se tomuto poslání naplno nevěnuje, není Bůh spokojen, i kdyby to byla církev živá: „Ale kolik z vás ví, že Bůh nejásá nad živou církví, která se nachází uprostřed demony ovládaného města. To není pro Boha to nejlepší řešení.“¹²²

Vezmeme-li Vincentova slova vážně, pak církev ve Filadelfii, která měla nepatrnou moc (Zj 3,8) nebo církev v Pergamu, v městě, kde byl dokonce trůn satanův, a která byla pronásledovaná světem (Zj 2,12-13) by ve Vincentových očích, na rozdíl od Kristova uznání, zřejmě neobstála.

Země je podle Vincenta ovládána satanem a jeho služebníky, kteří se po dobrém nehodlají vzdát. Jejich království se nachází tam, kde ještě nebylo nastoleno království Boží, což je dnes stále ještě téměř všude. „Všechna světová města, téměř bez výjimky, jsou pevností satanova království a musí být dobyta.“¹²³ Tato území musí být satanovi odňata násilím.¹²⁴ V souladu se zaměřením církve vykládá Vincent i roli Ducha svatého: „Jeho primárním cílem je, aby v tobě a skrze tebe mocně válčil. Posláním Ducha svatého je válka!“¹²⁵ Také Ježíšovo kněžství, které nyní na zemi zastávají jeho učedníci, je válečným kněžstvím.¹²⁶

Aby byla církev schopna plnit svůj válečný úkol, potřebuje zvolit správnou strategii. Jejím základem je uspořádání do takzvaných „smluvních společenství“. Vincent tento pojem osvětluje na válečné skupině Starého Zákona, kdy Abraham se skupinou oddaných služebníků porazil nepřátelské krále, kterým místní králové nebyli schopni odolat, a osvobodil Lota. Místní králové v tomto obraze představují vedoucí současných církví, nepřátelští králové demony, kteří vládou tomuto světu, a Abramova skupina smluvní společenství.¹²⁷

Ačkoliv Vincent nevybízí přímo k fyzickému násilí, mnohokrát se v historii stalo, že církev vzala verše o násilí Božího království a jeho fyzické podobě, spolu s obrazy o vojácích a armádě doslova a neposlušná města si podrobila násilím. Ať už šlo o křižácké výpravy nebo například válečná tažení proti anabaptistům. Nesmíme proto ztratit ze zřetele, že jako vojáci Krista bojujeme na straně duchovního království a naší výhrou jsou spasené lidské duše. Nebojujeme na straně fyzického království a nedobýváme území ani města.

¹¹⁸ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 142, VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 92

¹¹⁹ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 157

¹²⁰ VINCENT, A. Tamtéž, s. 150

¹²¹ VINCENT, A. Autorita, s. 32

¹²² VINCENT, A. Tamtéž, s. 30

¹²³ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 102

¹²⁴ VINCENT, A. Tamtéž, s. 18-19

¹²⁵ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 83

¹²⁶ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 89

¹²⁷ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 91-93

8.2 Úloha struktury

V Království jsou klíčovými hodnotami vůdcovství a otcovství.¹²⁸ Vincent učí, že bez jejich správného uspořádání nemůže působit Boží moc a dokládá to na základě výkladu knihy Soudců i dalších starozákonních příběhů, například Gedeona a Davida, kde Boží vítězství prý způsobil dosažený řád:

„Bůh na tento řád ve vedení vylil své pomazání. Zde se nejedná jen o jeden z mnoha pěkných a možných způsobů vedení církve, toto je naprosto zásadní! ... Bůh má s církví nesmírně veliký záměr. Církev se potřebuje dostat do správného řádu ve vedení proto, aby mohla přijít Boží moc.“¹²⁹

Ovšem při čtení těchto příběhů vidíme, že to nebyla žádná struktura, která Gedeona nebo Davida vedla k vítězství, ale jejich doufání v Hospodina. Struktura zde byla pouze formou, kterou si Bůh použil. David navíc vítězil již v dobách, kdy vládl odpadlý král Saul, nikoliv on sám a Gedeon vyhrál bitvu s naprostou hrstkou vojska. Nemohl tak spoléhat ani na počet, ani na sílu a už vůbec ne na strukturu. Nikdo z nich nebyl vůdcem na vrcholu teokratické pyramidy. Oddanost Gedeonových i Davidových vojáků byla spíše otázkou vztahu, než řádu ve vedení. Bůh nevykládá své požehnání na struktury, ale na otevřená lidská srdce.

8.3 Otcovství jako vůdcovství

Dalším Vincentovým eklesiologickým výkladem, i když ne zdaleka originálním, je nauka, že základní principy otcovství a vlády jsou ve všech oblastech Království shodné. Proto na uspořádání církve vztahuje principy ze svého vyučování o rodině.¹³⁰ Smluvní společenství je podle něho vedeno otcovským vůdcem, kterého k tomuto úkolu delegoval Ježíš. Ačkoliv Vincent nezachází formálně tak daleko, aby upřel Kristu privilegium být hlavou církve, hlavou společenství nazývá jeho pastora.

Vůdce je podle něho podporován staršími: „V místní církvi je hlavou vedoucí nebo pastor ... a ostatní vedoucí nebo starší jsou rameny. Starší jsou součástí vlády, ale nejsou hlavou.“¹³¹ Vláda je tedy vykonávána více vedoucími, ale vůdce je vždy jen jeden. Vedoucí pak není „primus inter pares“, první mezi rovnými, ale svojí autoritou převyšuje ostatní starší, kteří se stávají jeho pomocníky. Bůh tomuto vůdci dává vizi, kterou má předávat ostatním vedoucím, a společně s nimi ji naplňovat.¹³² Úkolem ostatních vedoucích, společně se zbytkem společenství, je zcela se vůdci a naplňování jeho (tedy Boží) vize vydat. „Boží Duch může i skrze nás promlouvat tak, jak promlouval skrz Amasaje. Můžeme přijít k vůdci a říct mu: „Jsem tvůj, chci ti sloužit, chci ti pomáhat vyplnit Boží vizi.“¹³³

¹²⁸ „Zde nacházíme určitý princip: je zapotřebí otcovského vůdce - hlavu (anglicky: head) a potom společenství lidí, kteří jsou tomuto otcovskému vůdci oddáni. Toto je ta moc, kterou si Bůh používá k ničení všech skutků nepřítele a ke sklizení mocné úrody.“ VINCENT, A. Autorita, s. 31

¹²⁹ VINCENT, A. Tamtéž, s. 32

¹³⁰ VINCENT, A. Tamtéž, s. 34

¹³¹ VINCENT, A. Tamtéž, s. 39

¹³² „Bůh si najde člověka a ustanovuje ho jako hlavního vůdce, chce ale také po jeho boku postavit další vedoucí. Protože člověk sám, i když má vizi a srdce plně oddané Bohu, nemůže vlastními silami tuto vizi naplnit, pokud k němu nebudou přidružení další vůdcové.“ Poddanost nejen Bohu

¹³³ Poddanost nejen Bohu

Vedoucí by si měl být vědom své autority a sloužit v její moci a duchovně se „posadit na trůn“.¹³⁴ Ačkoliv Vincent tvrdí, že nemá být diktátorem, ale má své porozumění Boží vizi konzultovat s ostatními, konečné rozhodnutí ovšem nechává vždy na něm.¹³⁵ Vůdce, hlavu, je sice možno korigovat, ale pouze tam, kde je to ochoten sám přijmout.¹³⁶

Vincent tak, aniž by to explicitně formuloval, v podstatě zastává římskokatolický princip subsidiarity, spočívající v tom, že vedoucí sám dá svým podřízeným autonomii, ovšem o míře této autonomie rozhoduje jen on sám. A nejen to, ztotožnění autority a otcovství v rodině a v církvi je dalším z příspěvků římskokatolické teologie. Proto jsou kněží nazýváni titulem otec a sám nejvyšší pastýř, římský biskup, je nazván Otcem, což je v přímém rozporu s Kristovým příkazem Mt 23,9. Papež sám je delegovanou autoritou, plně zastupující Krista, a stává se tak hlavou církve. Jeho moc je plná, nejvyšší, bezprostřední, obecná a řádná, což znamená, že je nejvyšší a jedinou plnou a přímou autoritou v církvi.

Spolu s římskokatolickou teologií, která se rovněž snaží uplatnit svůj celospolečenský vliv, se jedná o pozoruhodné podobnosti. Ostatně celý středověk je názornou ukázkou, kam podobné chápání vedlo, pokud se důsledně uplatnilo.

8.4 Jednota

Jednota je jedním z nosných pilířů nejen Vincentovy, ale i celé charismatické teologie. Ačkoliv to nebývá vždy zřejmé, u Vincenta je evidentní, že se jedná o jednotu instituční a organizační, spočívající v podřízenosti vůdci a životu ve smlouvě s ním. „Jestliže dojde k rozdělení, nebudeme nikdy schopni vyplnit vizi,“¹³⁷ tvrdí Vincent. Jednota musí panovat nejen mezi vůdcem a vedoucími, ale i mezi většinou společenství, a to na základě současného apoštolského úřadu:

*„Osmdesát pastorů se scházelo každé úterý, aby strávili společně ráno na modlitbách. Jezdí na tři dny pryč třikrát do roka, aby trávili čas na modlitbách a hledání vize a zjevení pro celé město. ... Dali se dohromady a ti čtyři muži, které všichni viděli jako klíčové muže pomazané od Boha pro vedení celého města, byli uznáni jako apoštolští vedoucí města. Jeden z nich byl pověřen hlavním vedoucím. ... Bůh v tomto městě dělá veliké věci. Děje se mnoho zázraků. Divy a zázraky se dějí v mnoha sborech.“*¹³⁸

Jednota v jednotlivých společenstvích spočívá v úplném podřízení a odevzdání se vůdci:

¹³⁴ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 12

¹³⁵ „David nebyl diktátorem, po celý čas však hledal Boží myšlenky a konzultoval je se svými vojevůdci. ... Když si ověřil a zjistil, co Duch k nim mluví, teprve potom činil rozhodnutí. Přesně tak to vidíme fungovat i v novozákonní době. ... Ze slova Božího je zřejmé, že Jakub byl vůdcem v Jeruzalémě“ Poddanost nejen Bohu

¹³⁶ „Duchovní ramena jsou součástí vlády. Pozvedají hlavu, sdílí váhu břemen tak, aby hlava byla volná k naslouchání a sledování, kterým směrem má vést tělo. Ramena v žádném ohledu hlavu nevybízejí. Zdvořilá konfrontace nebo náprava může být nezbytná, ale s hlavou nikdy nebojují, hlavu nesrážejí, ani ji nezahanbují ... Hlava je schopna reagovat na návrhy i na nápravu, které se jí dostává od ramen. Ramena to mají činit s patřičným respektem.“ VINCENT, A. Autorita, s. 40

¹³⁷ Poddanost nejen Bohu

¹³⁸ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 60

„Má-li sbor naplnit Boží záměr, musí být většina lidí stejně nastavena. Odevzdají se vůdci, úplně se mu budou podřizovat. V jejich srdcích se musí ozývat dvojí volání. Nejenže stojí za svým Pánem, ale i za svým vůdcem.“¹³⁹

Nežít v jednotě znamená pozvat do církve d'ábla. „Pokud tedy nežijete jako vedoucí církve společně v jednotě, potom zvete d'ábla, aby přišel a vnášel do vaší církve hotové peklo.“¹⁴⁰ Naopak tam, kde je jednota, tam se projevuje veliká Boží moc a d'ábel zde nemá žádný přístup.¹⁴¹

Bude-li silné společenství, bude i osobní služba členů mocná. Jedině církev tvořená silnými, oddanými a poslušnými jedinci, je schopna vést duchovní boj. „Musíme být silní jako jednotlivci, protože ve společenství bude naši sílu omezovat nejslabší člen týmu. Víra společenství je násobkem víry jednotlivců.“¹⁴²

„Když vyšli apoštolé rané církve, provázely je zázraky a znamení, ale nikoli proto, že byli silní jako jednotlivci, nýbrž proto, že za nimi stála církev. Vyšli a jednali jako výraz víry celého Těla. Kdybych měl mocný ukazováček, ale zbytek mého těla by trpěl svalovým ochabnutím, čeho bych mohl dosáhnout? Mohl bych mávat ukazováčkem, ale to by bylo asi tak všechno. Pokud je ale svalnatý prst součástí svalnatého těla, pak může celé tělo konat mocné činy. Neseme společnou odpovědnost za to, že budeme věřit.“¹⁴³

To ovšem není tak úplně pravda. Apoštol Pavel v jednu chvíli stál proti apoštolům v Jeruzalémě a hrozilo nebezpečí, že se církev navrátí pod Mojžíšův Zákon. Nezdálo se, že by v tu chvíli jeho služba přestala být mocná. Pavel bral svoji sílu ze společenství s Kristem, nikoliv ze spojení s Petrem a ostatními sloupy apoštolského sboru v Jeruzalémě (Ga 1 a 2 kapitola). Duchovní jednota v těle Kristově je jistě důležitá a je třeba ji zachovat (Ef 4,3), ovšem církev není našim prostředníkem mezi Bohem a člověkem. Je to výhradně Boží syn, který po celá tisíciletí – bylo-li potřeba – dodával síly jednotlivcům, kteří nadřadili osobní vztah s ním nad vztahy s lidmi a poslušnost jemu nad poslušnost hierarchizovanému kléru. Pokud by historické osobnosti jako Jeremiáš nebo Izajáš, ale i Hus, Luther nebo Chelčický, ve kterých církev rozeznává proroky, mlčeli jen proto, že jim to přikázali ti, kteří se chlubil, že stojí na místě apoštolů, dodnes bychom byli v lůně římské církve.

Tato společenství však vyvíjí enormní úsilí o zachování jednoty, spočívající v podrobení se vůdci. Vincent staršího, který nesouhlasí s vůdcem, „nectí ho“, nerespektuje jeho „Bohem připravené místo“ a „nepodporuje ho v tomto novém Božím vanutí a ve směru“, nahlíží jako Jebúsejce, s nímž je třeba se, dle Písma, vypořádat:

„Církev začíná růst, začíná být požehnaná. Každý může cítit úžasné Boží vanutí a najednou dojde k explozi. Může to být starší, který s tebou ve skutečnosti nikdy nesouhlasil, nikdy tě nectil ani ti nedal místo ve sboru, které Bůh pro tebe připravil. Ale on je jeden ze silných členů sboru. Všichni jeho příbuzní chodí také do sboru. Jsou hlavními dárci desátků. A pokud se s tím budeme chtít vypořádat, utrpíme značnou finanční ztrátu. On nás nepodporuje v tomto novém Božím vanutí a ve směru, kterým jdeme, ale bylo by příliš bolestivé řešit to teď. A tak toho Jebúsejce necháme být. Pokračujeme dál a právě tehdy, když se chceme posunout dál, to

¹³⁹ Tamtéž

¹⁴⁰ VINCENT, A. Autorita, s. 37

¹⁴¹ „D'ábel zkrátka nemůže vejít tam, kde je jednota.“ VINCENT, A. Autorita, s. 37

¹⁴² VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 164

¹⁴³ VINCENT, A. Tamtéž, s. 166

praskne. A ted' on má za sebou dvě stě lidí, kteří ho následují, a ty máš za sebou tři sta lidí. Když nakonec dojde k bodu krize, sbor se rozdělí přesně napůl. Kdyby ses s tím vypořádal před pěti roky, bylo by to bolestivé, ale ne tolik jako ted'. David řekl: „Podívejte se, nemůžeme ani pomyslet na to, že bychom budovali království, pokud se nevypořádáme s těmito Jebúsejci.“ Může to být osobní. Může se to týkat tradic a učení víry, které si držíme. Může to být nějaká doktrína. Pokud s tím nejednáš, to, co ted' necháváš být, se ti vrátí ve větší moci a zničí tě to.“¹⁴⁴

Vincentovo Království tak má rysy, jak on sám přiznává, despotie a totality, které jsou ovšem vzdáleny principům Božího království, kde je služebníkům zakázáno nechat se titulovat „mistrem“, „otcem“ nebo „vůdcem“ (Mt 23, 8-10 Kral.). Služebníci zde nemají panovat jako vládci (Mk 10,42) ani nad svědomím (1 K 8,10) ani nad vírou člověka (2 K 1,24). V Božím království se Král stal sluhou a umýval nohy svým poddaným, čímž se stal příkladem všem současným „vůdcům“ (J 13,14). U Vincentem popsaného modelu jde, zdá se, o silovou konstrukci člověka, který mocensky využívá svého postavení k tomu, aby se k uplatnění své vize zbavil oponentů.

8.5 Pohled na současnou církev

Na současnou denominaci nahlíží Vincent velmi kriticky. Považuje je za neplodné fikovníky, které navíc brání svým členům ve vstupu do Království. Vyučuje, že je třeba je proklít, aby se rozpadly, a na jejich místě mohlo povstat Království:

„Celá generace mladých lidí vyrůstala pod fikovníky svých rodičů. Mohly to být fikovníky baptistické, letniční, presbyteriánské, luteránské, ... atd. Tito mladí lidé mají dost náboženství, které postrádá jakýkoli náboj. Stali se z nich absolutní cynici. Podaří-li se vám dostat je zpod jejich fikovníků a setkají-li se alespoň jednou s živým Pánem, zcela je to změní. ... Starší lidé se sice naučili pod různými křesťanskými fikovníky všelijak přežívat, my ale musíme tyto fikovníky proklít – v zájmu mladších pokolení.“¹⁴⁵

Jestliže je věřící v nich, měl by je opustit a připojit se k živému smluvnímu společenství Království. Pokud tak neučiní, očekává ho podobný osud jako Jonatana, kterého zničila loajalita vůči Saulovi.¹⁴⁶

¹⁴⁴ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 62-63

¹⁴⁵ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 154-155

¹⁴⁶ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 55-56

9. Učení o satanu a démonech

9.1 Království Zlého

Učení o satanu a démonech prostupuje téměř všemi oblastmi Vincentovy věrouky a hraje v ní nezastupitelnou roli. Vincent nejen učí, že ďábel získal lidstvo i se vším stvořením do svého vlastnictví, ale že stejně jako Bůh deleguje svoji autoritu na člověka:

„Když Adam upadl do pasti nezávislosti, teprve tehdy mohl satan začít budovat svoje království. Jeho oblast aktivity je na zemi. Ale satan musí pracovat skrze člověka, jako svou delegovanou autoritu. Jestliže nenajde člověka, nemůže udržet svoje království. Ale vliv, který přináší tolik lidí do jeho království, je vlivem z duchovní sféry. Proto se musíme naučit jednat s duchovním světem. Satan má hierarchickou strukturu démonů, kteří mu slouží pod jeho vedením. Dva z nich vidíme v knize Daniel.“¹⁴⁷

9.2 Teritoriální duchové a druhy démonů

Démony můžeme dělit podle jejich pozice v hierarchické struktuře a podle druhu. Čím výše se démon v hierarchické struktuře nachází, tím větší má moc, a tím těžší je ho vyhnat. Stejně jako ostatní apoštolové Nové apoštolské reformace i Vincent je přesvědčen, že celá města jsou ovládána speciálními démony, kteří zabraňují přijít lidem ke Kristu. Například démon, kterého nemohli učedníci vyhnat, byl podle Vincenta „zvláštním druhem démona“, který vládl nad Jeruzalémem.¹⁴⁸ Tyto démony může věřící vyhnat pouze tehdy, když žije život modlitby a půstu.

Mezi další démony patří například duchové nevěry,¹⁴⁹ démoni působící v církvích, jako je duch zákonictví¹⁵⁰ a určitých druhů hříchu.¹⁵¹ Snad každý druh trápení, jako jsou nemoci, deprese, finanční nouze atd. je způsobován démony.¹⁵²

V Bibli je však řada nectností, resp. hříchů, označena spíše jako skutky těla, než jako projev konkrétních démonů, nesoucích jejich jméno (Ga 5,19-21).

Vincent uvádí mnoho prostředků, které vytvářejí prostor pro působení démonů. Jsou to například hřích,¹⁵³ zvolení si své vlastní vůle¹⁵⁴ a samozřejmě neposlušnost autoritám,¹⁵⁵ nebo nejednota,¹⁵⁶ které jsou ve Vincentově teologii obzvlášť nebezpečné.

¹⁴⁷ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 94

¹⁴⁸ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 143-144

¹⁴⁹ VINCENT, Tamtéž, s. 56

¹⁵⁰ „Zákonictví totiž není jen záležitostí myšlení, ale je to duch. U evangelikálů a charismatiků působí duchové zákonictví, kteří lidi spoutávají, aby nemohli jednat ve smluvně ustanovené autoritě.“ VINCENT, A. Autorita, s. 16

¹⁵¹ „Každý démon je služebníkem určitého druhu hříchu. ... Nemůžeš narýsovat předěl mezi hříchem a osobou démona, který se ho dopouští.“ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 56

¹⁵² VINCENT, A. Žít jako Boží syn, s. 27

„ďábel vysílá své démony, aby křesťany udržovali ve finanční nouzi.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 159

„Nejlepší způsob, jak nabýt síly, je cele se svým tělem, duší i duchem ponořit do oslavování a uctívání Boha. Když to uděláte, démonická mračna, která vás obklopují, se rozplynou. Deprese, finanční problémy, nemoci - vše se dá na ústup.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 152

¹⁵³ VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, s. 56

¹⁵⁴ VINCENT, A. Království v celé své slávě, s. 36

9.3 Duchovní boj a práva démonů

I přes to, že jsou démoni již odsouzenými bytostmi, jsou jim ve Vincentově učení přisuzována neúměrně veliká práva a moc. Satan má právo nejen zkoušet víru věřícího,¹⁵⁷ ale i obhajovat se u Božího soudu a protahovat tak soudní pře. Dokud nejsou všechny jeho námitky vyřešeny, nemůže Bůh nic udělat.¹⁵⁸ Stejně tak z Vincentova učení o víře, zdá se, vychází démon nevěry jako mocnější, než Boží duch víry.

Velmi výrazná část života křesťana (od osobního života po službu církve) pak spočívá v duchovním boji s ďáblem. Věřící tak jsou spíše zaměřeni na ďábla, než na Boha, a jejich poslání spočívá více v násilném šíření Království, než v pokojném zvěstování dobré zprávy.

¹⁵⁵ „V Římanům 13,1 čteme: „Každá duše ať se podřizuje nadřazeným autoritám.“ Není to téma k diskuzi, ale prosté konstatování v Písmu. Autoritu musíme poslouchat. ... „Vzdor je jako hříšné věštění a svéhlavost jako kouzla a ctění domácích bůžků.“ (1S 15,23) Když jsme neposlušní, jsme stejně zranitelní démony, jako kdybychom se zabývali čarodějnictvím. Když se někdo zabývá čarodějnictvím, dostane se pod nadvládu démonů. Bible staví neposlušnost a čarodějnictví na stejnou úroveň.“ VINCENT, A. Autorita, s. 5

¹⁵⁶ „Pokud tedy nežijete, jako vedoucí církve společně v jednotě, potom zvete ďábla, aby přišel a vnášel do vaší církve hotové peklo.“ VINCENT, A. Autorita, s. 37

¹⁵⁷ „Bůh je naprosto spravedlivý. Proto musel dát ďáblu právo prozkoušet, zda je víra člověka skutečná.“ VINCENT, A. Dobrý boj víry, s. 79

¹⁵⁸ „Pokud byste v běžném životě vzdali „vyložené“ soudní řízení v polovině, svou při byste prohráli. Nicméně jen proto, že jste nevytrvali. Ďábel umí využít nejrůznější oddalovací taktiky, aby nás otrávil a aby co nejvíce oddálil to, co je nevyhnutelné.“ VINCENT, A. Tamtéž, s. 95

10. Závěr

Mnoho věřících dnes zastává názor, že není správné posuzovat učení jednotlivých učitelů jako celek, ale je zapotřebí si z jejich učení vybrat to dobré a správné. A vsutku, i Písmo praví, že „nyní poznáváme jen částečně“ (1K 13,12). O žádném učiteli Božího slova tedy není možné říci, že je jeho poznání dokonalé a učení prosté jakýchkoliv omylů (Jk 3,2). I proto nás Písmo nejdnou povzbuzuje k tomu, abychom slovo, které k nám přichází, zkoumali, rozsuzovali a drželi se toho, co je dobré. (1Tes 5,21; 1K 14,29; Sk 17,11; apod.)

Výběr dobrých a ignorace nesprávných aspektů učení lze však aplikovat pouze v případě jeho okrajových oblastí. Jedná-li se o samotný základ věrouky, jakým je například učení o Kristu, spasení apod., dává nám Písmo zcela jiné a nekompromisní instrukce. Apoštol Jan ve své době varoval věřící před gnostiky: „Přijde-li někdo k vám a nepřináší toto učení (o Kristu přišlém v těle - sarx), nepřijímejte ho do domu a nevítejte ho; kdo ho vítá, má účast na jeho zlých skutcích.“ (2J1,7-11) Apoštol Pavel šel dále a varoval Galatské před tehdejšími vlivem judaismu: „Ale i kdybychom my nebo sám anděl z nebe přišel hlásat jiné evangelium než to, které jsme vám zvěstovali, buďtež proklet!“ (Gal 1,8) V obou těchto případech byl změněn samotný základ učení a nešlo očekávat, že budou doktríny, které na něm stojí, zdravé, jakkoli lákavě mohly vypadat. Pramen jednoduše nemůže vydávat „hořkou i sladkou vodu.“ (Jk 3,11)

Necht' čtenář sám posoudí, o kterou z těchto situací se jedná, a tedy, je-li prospěšné z Vincentova učení po rozsouzení čerpat, nebo ho odvrhnout jako falešné.

Podle mého úsudku se u Alana Vincenta se nejedná o drobné, okrajové aspekty učení. Jeho výklad Ježíšovy služby, spojený s jeho pojetím Ježíšova božství a lidství, jak ostatně uznává i on sám, se liší od současného křesťanského pojetí. Podobně neortodoxní je jeho výklad víry a učení o znovuzrození, při němž věřící získává božskou přirozenost a vstupuje do Království, které se již nyní fyzicky i duchovně ujímá vlády na zemi. Toto učení bylo v minulosti – jak je uvedeno i v předchozím textu – vícekrát podrobena kritice a odmítnuto. Rovněž některé komplexní teologické konstrukce, nacházející se ve Vincentových knihách, jako „Království nyní“ a „teorii výkupného satanovi“, byly opětovně odmítnuty řadou evangelikálních, letničních a charismatických teologů. Tyto doktríny byly vícekrát v historii i příčinou rozdělení těla Kristova a nyní Vincent opět vyzývá křesťany, aby se v důsledku jejich přijetí oddělili od svých denominací, jinak je může stihnout Jónatanův osud.

Je dobré v této souvislosti vzpomenout slova apoštola Pavla, který křesťany v Římě instruoval, aby se vyhnuli učitelům, kteří působí roztržky a odvádějí je od učení, která přijali (Ř 16,17). V řeckém originále je doslova uvedeno „skopein“, což se dá přeložit i jako „upozorněte“, „označte“ nebo „varujte se“, a „ekklivete“, což znamená „odmítněte“, „oddělte se“, „odvraťte se“¹⁵⁹. Překlad krále Jakuba pak v této souvislosti uvádí: „mark them – označte je... aviod them – vyhněte se jim.“ Tato slova nebyla určena jen komunitě křesťanů v Římě, ale jde o nadčasový princip, na jehož základě je třeba zachovat neporušenost víry, která byla jednou provždy odevzdána Božímu lidu. (Ju 1,3)

¹⁵⁹ Greek Lexikon

Seznam použité literatury

- Alan Vincent, Juda Mělník - <http://www.juda.cz/shop/?alan-vincent,13>
- Alan Vincent, Království v celé slávě, Centrum Oase Náchod - http://www.oase.estranky.cz/clanky/zivotni-pribehy/alan-vincent_-kralovstvi-v-cele-slave
- Boží království, stanovisko o „Božím království“, Generální rada Assemblies of God, 9–11. srpna 2010 - <http://www.apologet.cz/?q=articles/category/13-kralovstvi-nyni/id/351-bozi-kralovstvi>
- Greek Lexikon online: <http://www.greekbible.com/index.php>
- International Congress on World Evangelization, Lausanne, Switzerland, July, 1974 - <http://www.lausanne.org/Brix?pageID=12891>
- IRENEUS, Adversus Haereses In: POSPÍŠIL, C. V. Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 88
- MCCONNELL, D. R. Jiné evangelium, Albrechtice: Křesťanský život, 1996
- Poddanost nejen Bohu, záznam z vyučování Alana Vincenta, Život v Kristu 4-5, 1995, s. 8-11
- STETZ, J. Svrablavé uši, studium falešných učeních ohrožujících hnutí charismatické obnovy, Křesťanský život, Albrechtice, 1995
- VINCENT, A. Autorita, Mělník: Juda, 2008
- VINCENT, A. Dobrý boj víry, Praha: KMS, 2009
- VINCENT, A. Království v celé své slávě, Mělník: Juda, 2008
- VINCENT, A. Pět dimenzí kříže, Praha: KMS, 2008
- VINCENT, A. Žít jako Boží syn, Mělník: Juda, 2008
- WOOD, G. Kingdom now and Mission, Gospel Publishing House, 1988